

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2010 – 2013

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Petr Krajňák

Kontroly peněžní hotovosti při přestupu vnějších hranic EU

Praha 2013

Vedoucí bakalářské práce: doc. PhDr. Jiří Víšek, CSc.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED STUDIES

2010 - 2013

BACHELOR THESIS

Petr Krajňák

Cash Controls on the EU External Borders

Prague 2013

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

doc. PhDr. Jiří Víšek, CSc.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 4. března 2013

Petr Krajňák

Poděkování

Chtěl bych touto cestou poděkovat vedoucímu mé bakalářské práce, doc. PhDr. Jiřímu Víškovi, CSc., za odborné vedení a pomoc poskytnutou při zpracování této práce.

Anotace

Tato bakalářská práce popisuje systém provádění kontrol peněžní hotovosti, jež se uskutečňují na vnějších hranicích EU od roku 2007. Zabývá se také aktuálním stavem legislativy v této oblasti jak na národní, tak na mezinárodní úrovni v rámci EU. Na základě výsledků dosavadního uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č.1889/2005, podle něhož tyto kontroly při přestupu vnějších hranic EU probíhají, se práce pokouší zhodnotit přínos kontrol z hlediska ochrany ekonomických zájmů EU i jako součásti širšího boje proti praní špinavých peněz a financování terorismu.

Klíčové pojmy

Financování terorismu, fyzická osoba, kontroly peněžní hotovosti, některá opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, oznamovací povinnost, praní špinavých peněz, právnická osoba, pravomoci orgánů celní správy, převoz finanční hotovosti, sankce za nesplnění oznamovací povinnosti, společný ohlašovací formulář, vysoce hodnotné komodity.

Annotation

The bachelor thesis describes the system of cash controls, which have been making on the EU external borders since 2007. The thesis also deals with the current status of legislation in this area both on the national level and on the international level within the EU. On the basis of the results of the application of the Regulation (EC) No 1889/2005 of the European Parliament and the Council so far, according to it cash controls are made, the thesis tries to assess the contribution of cash controls from the point of the EU economic interests as well as a broader part of the fight against money laundering and the financing of terrorism.

Key words

Cash controls, cash transport, commodities of high value, common declaration form, obligation to declare, competences and tasks of the customs authorities, legal entity, money laundering, natural person, obligation to declare, penalties for cases of failure to comply with the obligation to declare, selected measures against legitimisation of proceeds of crime and financing of terrorism, terrorist financing.

OBSAH

ÚVOD	10
1 BOJ PROTI PRANÍ PENĚŽ	12
1.1 Legalizace výnosů z trestné činnosti	12
1.2 Proces legalizace výnosů z trestné činnosti	12
1.3 Mezinárodní charakter boje proti praní peněz	14
1.4 „Zvláštní doporučení IX“ o kurýrech převážejících hotovost	15
1.5 Boj proti praní peněz v ČR	16
2 PROVÁDĚNÍ KONTROL PENĚŽNÍ HOTOVOSTI	18
2.1 Právní rámec kontrol peněžní hotovosti	18
2.2 Pravomoci a úkoly orgánů kontrolujících peněžní hotovost	19
2.3 Povinnost ohlásit peněžní hotovost	22
2.3.1 Definice peněžní hotovosti	25
2.3.2 Peněžní nástroje, u nichž se posuzuje povinnost učinit ohlášení	26
2.4 Smurfing	27
2.5 Společný ohlašovací formulář	28
3 OHLAŠOVACÍ POVINNOST A JEJÍ OVĚŘOVÁNÍ	29
3.1 Přímý přestup vnější hranice EU	29
3.2 Tranzit	29
3.2.1 Silniční a železniční tranzit	30
3.2.2 Tranzit v letecké dopravě	30
3.2.3 Tranzit v námořní dopravě	32
3.3 Přijímání ohlášení peněžní hotovosti	33
3.4 Úkony při provádění kontrol peněžní hotovosti	34
3.5 Ověřování splnění ohlašovací povinnosti	35
3.5.1 Oprávnění úředníků při kontrole plnění oznamovací povinnosti	36
3.6 Metody kontrol peněžní hotovosti	37
3.6.1 Řízení rizik	37
3.6.1.1 Společný rámec pro řízení rizik	37
3.6.2 Ukazatele rizik	38
3.7 Postupy na hranicích	38

3.7.1 Používání detekčních zařízení	39
3.7.2 Analýzy chování osob převážejících hotovost	39
3.7.3 Předběžné informace o cestujících	40
3.7.4 Společné a vnitrostátní databáze	40
3.7.5 Výměna informací s ostatními státy EU a se třetími zeměmi	41
3.7.6 Spolupráce a koordinace s ostatními orgány	41
3.8 Zpětná vazba od vnitrostátní finanční zpravodajské jednotky	41
4 NESPLNĚNÍ OZNAMOVACÍ POVINNOSTI	43
4.1 Neohlášení	43
4.2 Ohlášení podané na nesprávném místě	44
4.3 Nesprávné ohlášení	45
4.4 Neúplné ohlášení	46
5 ZADRŽENÍ PENĚŽNÍ HOTOVOSTI	47
5.1 Postup při zadržení peněžní hotovosti	47
5.2 Doba zadržení peněžní hotovosti	48
5.3 Spolupráce s dalšími orgány při zadržení peněžní hotovosti	48
5.4 Rozdílnost postupů při zadržení hotovosti v zemích EU	49
6 SANKCE	51
6.1 Účinná sankce	51
6.2 Přiměřená sankce	52
6.3 Odrazující sankce	52
6.4 Příklady sankcí	52
7 ZPRACOVÁNÍ A VÝMĚNA INFORMACÍ	55
7.1 Finanční zpravodajské jednotky	55
7.2 Výměna informací	56
7.3 Prostředky výměny informací	57
7.3.1 Společné databáze	57
7.3.2 Kontaktní místa	57
7.3.3 Dohody o spolupráci	57
7.3.4 Pracovní schůzky	58
7.3.5 Statistické údaje	58
7.3.6 Společné operace	58

7.4 Profesní tajemství	59
7.5 Utajované informace	59
ZÁVĚR	61
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	64
SEZNAM OBRÁZKŮ	68
SEZNAM PŘÍLOH	69

ÚVOD

Tato bakalářská práce s názvem „Kontroly peněžní hotovosti při přestupu vnějších hranic EU“ se zabývá problematikou převozů hotovostních finančních prostředků a dalších peněžních nástrojů fyzickými či právníckými osobami při překračování hranic EU. Potřeba kontroly a evidence takových převozů se v rámci celé EU objevila především jednak jako přímá reakce členských zemí EU na teroristické události v USA z 11. září 2001 a následné teroristické útoky uskutečněné na evropské půdě jako např. v Madridu a v Londýně, jednak i jako vstřícné gesto na požadavek americké strany zavádět a prosazovat účinnější metody v boji proti financování terorismu. Tyto kontroly se tak stávají jedním z řady nástrojů, jimiž se demokratické státy snaží potírat organizovaný zločin a bojovat proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, odkud zdroje pro financování terorismu často pocházejí.

Právě legalizace výnosů z trestné činnosti je dlouhodobě významným negativním jevem ovlivňujícím jak hospodářský, tak i politický život po celém světě. Pod uvedený pojem jsou v současnosti zahrnovány veškeré výnosy z jakékoli trestné činnosti, které mohou být použity nejen na financování dalších nezákonných aktivit, ale i pro legální investice a také jako zdroje pro ovlivňování rozhodovacích procesů ve státním a veřejném sektoru. Velmi důležitou úlohu v boji proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a následně stále aktuálnějšího možného financování terorismu sehraávají ochranné mechanismy nastavené především ve finančním sektoru, jež znemožňují neomezenou volnost pohybu finančních zdrojů, jejichž původ bývá v trestné činnosti.

V souladu s již dříve přijatou směrnicí Rady (ES) 1991/308/EHS k předcházení zneužití finančních systémů k praní špinavých peněz, byl přijetím směrnice 2005/60/ES zaveden na úrovni EU mechanismus pro sledování elektronických transakcí prováděných prostřednictvím úvěrových a finančních institucí. Pro eliminaci rizika, že používání tohoto mechanismu bude obcházeno pohybem peněžní hotovosti pro nedovolené účely nebo k financování terorismu, bylo nutno zavést také rovnocenný systém sledování hotovostních převozů, což se podařilo přijetím nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 o kontrolách hotovosti při přestupu vnějších hranic EU, které nabylo účinnosti 15. června 2007.

Cílem této práce je tak pokusit se popsat systém provádění kontrol peněžní hotovosti, jež se v nynější podobě začaly uskutečňovat na vnějších hranicích EU ve zmiňovaném roce 2007. Při zpracování práce byly informace čerpány zejména z uvedené odborné literatury a z interních materiálů celní správy týkajících se praktického projednávání případů v této oblasti. Dále autor využil i vlastních zkušeností z působení ve specializované složce zabývající se touto problematikou včetně aktivní osobní účasti na odborných projektech v rámci mezinárodní spolupráce členských zemí EU. V práci budou mimo jiné uvedeny postupy celních orgánů při zjištění nedeklarovaných převozů hotovosti i druhy sankcí udělovaných za nesplnění oznamovací povinnosti. Na základě dostupných údajů bude v závěru zhodnoceno dosavadní uplatňování nařízení č.1889/2005 jak v podmínkách ČR, tak i celkově v EU. Vzhledem ke skutečnosti, že část informací ze zdrojů této práce je klasifikována jako interní pokyny a nařízení, jež jsou určeny výhradně pro potřeby celní správy a nacházejí se tudíž v určitém režimu utajení, nejsou v této práci takovéto informace uvedeny vůbec či jen v obecné rovině.

1 BOJ PROTI PRANÍ PENĚZ

1.1 Legalizace výnosů z trestné činnosti

Osoby podílející se na podlouhém obchodu s drogami, chráněnými druhy živočichů a rostlin, s předměty historického a kulturního významu, na nedovoleném prodeji zbraní, korupci, obchodování s lidmi, investičních a daňových podvodech nebo jiné trestné činnosti, se pokoušejí tyto své nelegální aktivity před úředními orgány, jakými jsou policie, celní správa, daňové orgány apod., zastřít. Takováto výnosná trestná činnost vytváří peněžní prostředky (nejčastěji pak peněžní hotovost, aby se zamezilo přímým stopám po původu těchto prostředků), které jsou utraceny nebo znovu investovány. Pachatelé těchto trestných činů se tudíž snaží zajistit, aby neexistovala přímá souvislost mezi jejich nedovolenou činností a peněžními prostředky získanými z této činnosti, a usilují o věrohodné vysvětlení zdánlivě legálního původu takto získaných peněžních prostředků. Postup, který se k tomuto účelu používá, se běžně nazývá „praní peněz“ (v češtině se používá i termínu „praní špinavých peněz“, přičemž oficiálním termínem je „legalizace výnosů z trestné činnosti“). Jedná se v podstatě o poslední etapu zahlazení stop nezákonného jednání, které současně umožňuje použít takto získané prostředky v legální ekonomice. Objem takto zlegalizovaných prostředků lze v celosvětovém měřítku odhadnout jen velmi obtížně, přesto některé analýzy MMF hovoří až o 1500 mld. USD ročně¹.

1.2 Proces legalizace výnosů z trestné činnosti

Vlastní proces legalizace výnosů z trestné činnosti je možné rozdělit do tří etap². V úvodní etapě – umístění (*placement*) – se rozhoduje o tom, zda se legalizaci výnosů

---

¹ MINISTERSTVO FINANČÍ ČR. *Prezentace: Boj proti praní špinavých peněz v ČR*. [online]. S. 4 [cit. 2012-10-20]. Dostupné z: http://www.ec.europa.eu/ceskarepublika/pdf/press/ppt_hylmar.ppt

² PACOVSKÝ J., VAVRUŠKA J. Praní špinavých peněz a informační technologie. *Časopis Bankovníctví*. 2004, č. 11, s. 1 [online]. [cit. 2012-12-14]. Dostupné z: http://www.adastra.cz/101_prani-spinavych-penez-a-informacni-technologie.aspx

podatí vůbec realizovat. Znamená v podstatě fyzickou dispozici s hotovostí pocházející z trestné činnosti, tj. uložení tzv. špinavých peněz na předem legálně otevřený účet v bance anebo jejich přeposlání např. z pošty či jiných subjektů umožňujících bezhotovostní převody peněz na příslušný účet v bance, a to i v jiném státě. Pro zavedení hotovostních peněžních prostředků do finančního systému jsou využívány sofistikované postupy jako tzv. „smurfing“, dále směšování plateb, využívání bílých koní atd., což umožňuje uložení nelegálně získaných příjmů do finančních institucí a následné elektronické a bezhotovostní převody na různé účty, do různých bank a zemí světa.

V okamžiku, kdy se peníze dostanou na finanční trh, nastává druhá etapa – rozvrstvení (*layering*). Zde dochází k přemístování finančních prostředků pomocí účtů a bankovních operací přímo v bankách za účelem zakrytí jejich původu. Důvodem je zastřít a pokud možno přerušit stopy vedoucí k původu peněz. Používají se k tomu několikanásobné převody finančních prostředků jak mezi účty v jedné bance, tak i převody na jiné banky i v jiných teritoriích. V této druhé etapě je nutné především očistit výnosy pocházející z trestné činnosti a dát jim novou identitu - tj. vytvořit zdání, že byly nabyty legální cestou (ziskem z obchodní činnosti, spekulací na kapitálovém trhu, výnosem z investičních obchodů, ale i výhrou v kasinu či jiné sázkové kanceláři apod.). Stejně tak důležité je přerušit možnost sledovat toky peněz, aby nebylo možné zpětně zjistit jejich zdroj a původ. Proto je tato etapa charakterizována nepřehledností operací, bezhotovostními transfery peněz z účtu na účet, z banky do banky, hotovostními výběry, které se fyzicky přenášejí do jiné banky, města, či státu. Cílem těchto operací je zahltit původ peněz a do budoucna vyloučit případné objasnění jejich původu. Z toho důvodu jsou nejčastěji peníze převáděny na číselná konta v zemích striktně dodržujících bankovní tajemství, do tzv. daňových rájů nebo na nejrůznější konta krycích firem, které ve skutečnosti patří zločineckým organizacím.

V následné třetí etapě – sjednocení (*integration*) – se zlegalizované výnosy, které prošly předchozími dvěma etapami a zastřely tak svůj původ, vracejí ve formě nezávadného a často již i zdaněného příjmu původnímu majiteli prostřednictvím běžné formy bankovních operací. Zdánlivě zákonně získané peníze jsou pak používány k nákupu nemovitostí, cenných papírů, zlata apod. Zločinecké organizace zaměřují svou

pozornost hlavně k získání nemovitého majetku v jednotlivých teritoriích své působnosti nebo k investicím do společností umožňujících snazší legalizaci výnosů z trestné činnosti jako jsou kasina, loterijní společnosti, sítě supermarketů, směnárny a podniky cestovního ruchu, reklamní agentury, marketing, ale i finanční instituce apod.

1.3 Mezinárodní charakter boje proti praní peněz

Otázka praní špinavých peněz je problém nejen národního, ale především mezinárodního rozsahu. Boj proti tomuto negativnímu jevu se v současné době stává i jedním z nejdůležitějších způsobů boje s organizovaným zločinem vůbec. Navíc je vysoce aktuální problematika terorismu a jeho financování, v němž právě praní peněz může sehrát svou velmi negativní úlohu. Původně se úsilí v boji proti praní peněz soustřeďovalo na výnosy z prodeje drog, ale postupem času se rozšířilo takřka na všechny výnosy z trestné činnosti. Zákony v řadě zemí ukládají subjektům, jimiž jsou výše zmíněné instituce a jejichž prostřednictvím by rizikové transakce mohly být uskutečňovány, povinnost o nich informovat příslušné orgány. K tomuto účelu byly v jednotlivých zemích zřízeny zvláštní útvary, které hlášení přijímají a prošetřují. Obecně jsou nazývány finančními zpravodajskými jednotkami a jejich pravomoci se liší především od jejich začlenění ve státní správě³.

Mezi nejznámější nevládní a nadnárodní organizace zabývající se problematikou legalizace výnosů z trestné činnosti, korupcí a finančními podvody patří FATF a OLAF. Finanční akční výbor proti praní peněz (FATF - Financial Action Task Force on Money Laundering)⁴ je mezinárodní organizace, mající celosvětový vliv při hodnocení zemí a teritorií v oblasti boje proti praní špinavých peněz a financování terorismu. Jednou z významných aktivit FATF je vydávání Seznamu nespolupracujících zemí a teritorií. FATF byl založen v roce 1989 na vrcholné schůzce sedmi nejvyspělejších zemí (G-7)

---

³ MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Činnosti FAÚ*. [online]. S. 1 [cit. 2012-12-18]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/analit_cinn_kontr.htm

⁴ MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Mezinárodní spolupráce, Boj proti praní peněz a financování terorismu*. [online]. S. 1 [cit. 2012-12-27]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_mezinarodnivztahy_bojprotipranipenez.html

v Paříži a o rok později vydal tzv. 40 doporučení, která byla v roce 2003 revidována. Původní doporučení vydaná FATF vznikla jako součást iniciativy zaměřené na potírání případů zneužívání finančních systémů osobami legalizujícími výnosy z drogové trestné činnosti. Po teroristických útocích v září 2001 FATF vydal „Zvláštní doporučení IX“, jenž se týká boje proti financování teroristické činnosti a teroristických organizací ve specifické oblasti převozu peněžní hotovosti kurýry.

1.4 „Zvláštní doporučení IX“ o kurýrech převážejících hotovost

Využívání kurýrů převážejících hotovost bylo uznáno jako významný způsob, jakým teroristé přesunují finanční prostředky, a proto FATF vypracoval a přijal toto doporučení⁵: „Zvláštní doporučení IX vyzývá země, aby zavedly opatření k odhalování fyzické přeshraniční přepravy oběživa a převoditelných nástrojů na doručitele. To zahrnuje ohlašovací nebo oznamovací povinnost týkající se peněžní hotovosti. Země by měly mít rovněž pravomoc zahájit řízení v případě podezření na praní peněz, financování terorismu, podvodných ohlášení či neoznámení takových převozů“.

Vzhledem k tomu, že FATF uznal EU jako nadnárodní jurisdikci pro uplatňování tohoto zvláštního doporučení, mělo toto uznání za následek ze strany EU nutnost splnit některá zvláštní kritéria, jako jsou náležitá výměna příslušných informací na nadnárodní úrovni, srovnatelná odborná příprava, sběr údajů, příprava a prosazování cílených programů, jež jsou vypracovány a prováděny na nadnárodní úrovni⁶.

Evropská komise je členem FATF spolu s 15 původními členskými státy EU. Země, které se připojily k EU od roku 2004, tedy i ČR, jsou zastoupeny v přidruženém

---

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/9, úvod, čl. 4. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

⁶ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě č. KOM (2010) 429 z 12.8.2010 o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící podle článku 10 tohoto nařízení. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2011, s. L 121/47, odst. 2.1.2. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:121:0046:0047:CS:PDF>

regionálním orgánu - skupině MONEYVAL, ale členy FATF nejsou.

Pro boj proti podvodům, korupci a jiným nezákonným jednáním zřídila EU také Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF - European Anti Fraud Office)⁷. Mezi jeho pravomoci patří především vést nezávislé vyšetřování finančních podvodů při nakládání s penězi z rozpočtu EU. V poslední době tento úřad prošetřuje na území ČR zejména podezření z neoprávněného nakládání s prostředky EU z tzv. Regionálních operačních programů.

1.5 Boj proti praní peněz v ČR

V roce 1996 byl v ČR přijat zákon č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, který nabyl účinnosti 1. července téhož roku⁸. Zákon v podstatě implementoval výše uvedených 40 doporučení FATF do národní legislativy, vymezoval povinnosti fyzických a právnických osob v této oblasti a ukládal povinnost identifikace účastníků obchodů u objemu přesahujícím 500 000 Kč. K témuž datu byl v rámci Ministerstva financí vytvořen Finanční analytický útvar (FAÚ)⁹, který měl především za úkol přijímat a analyzovat hlášení od finančních institucí o podezřelých obchodech. Současně byla přijata vyhláška MF č.183/1996 Sb., která stanovila především technické aspekty podávání oznámení o neobvyklých obchodech. Zásadní novela zákona pak byla uskutečněna v roce 2000. Mezi nejvýraznější změny patřila nová definice obchodu, který má být FAÚ finančními institucemi hlášen, zvýšení oprávnění FAÚ k přístupu k daňovým informacím, ale i zásadní zvýšení sankcí za nehlášený převoz peněžních prostředků při přestupu hranic mezi EU a třetími zeměmi.

---

⁷ MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Evropský úřad pro boj proti podvodům*. [online]. S. 1 [cit. 2012-12-27]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf_olaf.html

⁸ MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Legislativa AML/CFT*. [online]. S. 1 [cit. 2012-12-27]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/leg_aml_cft.html

⁹ MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Činnosti FAÚ*. [online]. S. 1 [cit. 2012-12-18]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/analit_cinn_kontr.htm

V březnu 1997 nabyla pro ČR účinnosti mnohostranná Úmluva o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu (tzv. Štrasburská úmluva), která mimo jiné umožnila bezproblémovou výměnu informací o šetřených subjektech mezi partnerskými finančními jednotkami signatářských zemí.

V ČR se bojem proti praní peněz zabývá více institucí jako ministerstvo financí, policie a ČNB. Mezi nejvýznamnější se řadí zejména výše zmíněný FAÚ. Jedním z jeho hlavních úkolů je prověřování informací obdržných na základě oznamovací povinnosti, kterou fyzické či právnické osoby předkládají celním orgánům při přestupu hranice mezi EU a třetími zeměmi. Od finančních institucí může FAÚ požadovat veškeré informace ke klientům i prováděným obchodům, má přístup k datům Střediska cenných papírů a finančních úřadů a je např. rovněž vybaven pravomocí pozastavit provedení obchodu až o 72 hodin. FAÚ i další regulační orgány mají povinnost kontrolovat plnění zákona finančními institucemi v oblasti boje proti praní špinavých peněz. Při porušení zákona je možné uložit pokutu až 2 mil. Kč a v opakovaném případě až 10 mil. Kč¹⁰. FAÚ je úzce zapojen do celosvětového systému boje proti praní špinavých peněz.

---

¹⁰ Zákon č. 253 ze dne 5. června 2008 o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 80, s. 3707, odst. 3, 4. ISSN 1211 – 1244. Dostupné také z: <http://www.mvcr.cz/soubor/sb080-08-pdf.aspx>

2 PROVÁDĚNÍ KONTROL PENĚŽNÍ HOTOVOSTI

2.1 Právní rámec kontrol peněžní hotovosti

Právní rámec EU, který má zabránit praní peněz, se skládá ze směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) 2005/60/ES ze dne 26. října 2005 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu¹¹ ve znění směrnic 2007/64/ES, 2008/20/ES a 2009/110/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1781/2006 ze dne 15. listopadu 2006 o informacích o plátcích doprovázejících převody peněžních prostředků¹². Stejně tak důležité je rozhodnutí Rady 2000/642/SVV o způsobech spolupráce mezi finančními zpravodajskými jednotkami členských států EU při výměně informací a rámcové rozhodnutí Rady 2001/500/SVV o praní peněz, identifikaci, vysledování, zmrazení, zajištění a propadnutí nástrojů trestné činnosti a výnosů z ní. Tento rámec doplňuje strategie EU pro boj proti financování terorismu, která odkazuje na opatření, jejichž cílem je zlepšení výsledků v boji proti financování terorismu¹³.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) 2005/60/ES, která nahradila směrnici Rady 91/308/EHS, obsahuje mechanismus EU, který má zamezit praní peněz sledováním transakcí prováděných prostřednictvím úvěrových a finančních institucí, jakož i prostřednictvím některých profesí. Riziko, že uplatňování tohoto mechanismu bude obcházeno pohyby peněžní hotovosti k nedovoleným účelům nebo financování

---

¹¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2005/60/ES ze dne 26. října 2005 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, L 309/15. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0015:0036:cs:PDF>

¹² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1781 ze dne 15. listopadu 2006 o informacích o plátcích doprovázejících převody peněžních prostředků. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2006, L 345. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32006R1781:CS:HTML>

¹³ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě č. KOM (2010) 429 z 12.8.2010 o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící podle článku 10 tohoto nařízení. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2011, s. L 121/47, odst. 2.1.1. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:121:0046:0047:CS:PDF>

terorismu, vedlo k tomu, že bylo nutné toto opatření doplnit požadavkem týkajícím se kontrol peněžní hotovosti vstupující do EU nebo ji opouštějící¹⁴.

Za tímto účelem bylo přijato nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 o kontrolách peněžní hotovosti, které usiluje o zajištění souladu mezi základní zásadou volného pohybu zboží, osob, služeb a kapitálu a předcházením praní peněz a financování terorismu v rámci jednotného trhu a hospodářské a měnové unie. Toto nařízení ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící vstoupilo v platnost dne 15. prosince 2005 a je použitelné ode dne 15. června 2007. Přijetím tohoto nařízení o kontrolách peněžní hotovosti je na celém území EU zajištěn jednotný přístup ke kontrolám pohybu peněžní hotovosti do EU vstupující nebo ji opouštějící¹⁵.

ČR uvedené nařízení implementovala do zákona č.253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, jenž vstoupil v účinnost dne 1. září 2008. Tento zákon nad rámec nařízení rozšiřuje ohlašovací povinnost i na vysoce hodnotné komodity, jakými jsou drahé kovy a drahé kameny¹⁶.

2.2 Pravomoci a úkoly orgánů kontrolujících peněžní hotovost¹⁷

Členské státy EU zmocnily k uplatňování nařízení o kontrolách peněžní hotovosti

---

¹⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/10, čl. 1, odst. 1. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

¹⁵ CELNÍ SPRÁVA ČR. *Tisková zpráva z 13.6.2007 - Snížení limitu pro převoz peněz v hotovosti*. [online]. S 1 [cit. 2012-12-14]. Dostupné z: <http://www.celnisprava.cz/cz/tiskove-zpravy/2007/Stranky/070613-vyrazne-snizeni-limitu-pro-prevoz-penez-grc.aspx>

¹⁶ CELNÍ SPRÁVA ČR. *Stanovisko GŘC k výkladu některých ustanovení zákona č.253/2008 Sb. ze dne 26.4.2010*. Praha: GŘC ČR, 2010. Dostupné: v intranetu celní správy ČR.

¹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/11, čl. 4., odst. 1. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

zvláštní orgány¹⁸. Ve většině členských států EU byly k uplatňování nařízení o kontrolách peněžní hotovosti a ke kontrolám peněžní hotovosti vstupující do EU nebo ji opouštějící, které jsou prováděny na vnějších hranicích EU, zmocněny celní orgány¹⁹ (v současné době tyto kontroly ve čtyřech zemích EU uskutečňují jiné než celní orgány, a to na základě rozhodnutí těchto jednotlivých členských zemí). Při kontrolách mohou s těmito kontrolními orgány spolupracovat i další vnitrostátní orgány a instituce, například policie, pohraniční stráž, finanční zpravodajská jednotka a jiné donucovací orgány, a to vykonáváním zvláštních úkolů souvisejících s předcházením nedovolené činnosti spojené s peněžní hotovostí a s posílením boje proti praní peněz, financování terorismu a jiným trestným činům²⁰.

Všechny tyto jmenované orgány musí být nejen náležitě strukturovány, financovány a personálně vybaveny, ale je současně nezbytné, aby disponovaly dostatečnými technickými a jinými zdroji a mohly tudíž plně a účinně vykonávat své funkce při provádění kontrol peněžní hotovosti za účelem boje proti praní peněz a financování terorismu. Náležité strukturování zahrnuje nutnost dostatečné provozní nezávislosti a samostatnosti, aby bylo vyloučeno nepatřičné ovlivňování či zasahování²¹.

Pracovníci příslušných orgánů musejí dodržovat vysoké profesní normy, včetně norem týkajících se zachování mlčenlivosti a nezbytná je také bezúhonnost a odpovídající kvalifikace. Vzhledem k faktu, že kontroly peněžní hotovosti jsou velmi

---

¹⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/10, čl. 2, odst. 1. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

¹⁹ CELNÍ SPRÁVA ČR. *Služební předpis 27/2011, Postup celních orgánů při kontrole plnění oznamovací povinnosti podle zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu*. Praha: GŘC ČR, 2011, čl. 4. Vyhlášeno ve věstníku Celní správy 41/2011.

²⁰ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě č. KOM (2010) 429 z 12.8.2010 o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící podle článku 10 tohoto nařízení. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2011, s. L 121/47, odst. 3.1.1. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:121:0046:0047:CS:PDF>

²¹ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, s. 15, kap. 3. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

citlivým zásahem do osobních svobod občanů, je nutné, aby se prováděly co nejdiskrétněji a s maximální mírou ohleduplnosti ke kontrolované osobě při respektování jejích zákonných práv²². Stejně tak se předpokládá ochota pracovníků příslušných orgánů poskytovat fyzickým osobám informace s cílem zajistit, aby tyto osoby měly možnost svou ohlašovací povinnost splnit.

V zájmu správného uplatňování právních předpisů týkajících se kontrol peněžní hotovosti vstupující do EU nebo ji opouštějící jsou úředníci oprávněni²³:

- přijímat, ověřovat a osvědčovat ohlášení peněžní hotovosti;
- kontrolovat splnění ohlašovací povinnosti;
- provádět kontroly fyzických osob, jejich zavazadel a dopravních prostředků;
- zadržet peněžní hotovost;
- uložit sankce v případě nesplnění povinnosti ohlásit peněžní hotovost;
- zaznamenávat a zpracovávat informace;
- poskytovat informace vnitrostátní finanční zpravodajské jednotce;
- vyměňovat si informace (s ostatními orgány, s ostatními členskými státy EU, s třetími zeměmi a s Komisí);
- sdělovat informace v souladu s předpisy o ochraně údajů;
- používat zaznamenané informace pro účely analýzy rizik a k trvalému sledování a vyhodnocování účinnosti kontrol peněžní hotovosti.

---

²² Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě č. KOM (2010) 429 z 12.8.2010 o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící podle článku 10 tohoto nařízení. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2011, s. L 121/47, odst. 2.3. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:121:0046:0047:CS:PDF>

²³ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, s. 15, kap. 3. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

2.3 Povinnost ohlásit peněžní hotovost

Pokud fyzická osoba, která vstupuje do EU nebo ji opouští²⁴, převáží peněžní hotovost v hodnotě 10 000 EUR (nebo rovnocennou částku v jiných měnách či snadno převoditelná aktiva, jako jsou šeky vystavené na třetí osobu apod.) nebo více, musí podat ohlášení takového převozu²⁵. Prahová hodnota v uvedené výši 10 000 EUR je považována za dostatečně vysokou na to, aby naprostá většina cestujících a obchodníků byla zproštěna nepřiměřených správních formalit. O tom, zda prahová hodnota ve výši 10 000 EUR je překročena, rozhoduje celková hodnota veškeré hotovosti přepravované fyzickou osobou v odpovídající hodnotě v EUR. Tuto částku je taková osoba povinna ohlásit příslušným orgánům členského státu, přes který do EU vstupuje nebo ji opouští.

Fyzickou osobou se rozumí každý cestující (včetně členů posádky), který vstupuje do EU nebo ji opouští letecky, po silnici, po železnici nebo po moři. V případě fyzických osob cestujících ve skupině se mezní hodnota ve výši 10 000 EUR vztahuje na každou osobu jednotlivě. Povinnost ohlásit peněžní hotovost se týká rovněž nezletilých osob, a to prostřednictvím jejich rodičů nebo zákonných opatrovníků, i mentálně postižených osob nebo „chráněných“ dospělých osob prostřednictvím jejich právních zástupců.

Není podstatné, jakým způsobem fyzická osoba peněžní hotovost přepravuje (např. v příručném nebo zapsaném zavazadle). Mezní hodnota ve výši 10 000 EUR se vztahuje na celkovou částku přepravované peněžní hotovosti.

Ohlašovací povinnost se nevztahuje výlučně jen na vlastníka peněžní hotovosti, ale i na jakoukoli fyzickou osobu, jež převáží peněžní hotovost určenou pro právnickou

---

²⁴ Příloha A. Příloha B. BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti: Územní oblast působnosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, s. 10, kap. 2.1. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

²⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/10, čl. 3, odst. 1. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

osobu či jinou fyzickou osobu. Fyzická osoba převážející takové hotovostní prostředky je musí ohlásit a v ohlášení pak uvést jméno právnické osoby či jiné fyzické osoby²⁶.

V nařízení o kontrolách peněžní hotovosti způsob ohlášení příslušným orgánům není výslovně stanoven. Ohlášení je proto možné učinit písemně, ústně nebo v elektronické podobě v závislosti na požadavcích stanovených ve vnitrostátních právních předpisech²⁷. Ohlášení však musí obsahovat minimálně tyto informace²⁸:

- ohlašovatel (jméno a příjmení, datum a místo narození, státní příslušnost atd.);
- vlastník peněžní hotovosti;
- zamýšlený příjemce peněžní hotovosti;
- popis hotovosti (povaha, částka, měna);
- původ a zamýšlené použití peněžní hotovosti;
- trasa přepravy;
- dopravní prostředek.

Do oblasti působnosti nařízení o kontrolách peněžní hotovosti obecně nespadá peněžní hotovost, kterou fyzická osoba přepravuje jako náklad v kontejnerech nebo zasílá poštou v poštovním balíku, neboť oblast působnosti tohoto nařízení je omezena pouze na peněžní hotovost, kterou má fyzická osoba u sebe. Na kontroly poštovních zásilek a nákladu v kontejnerech se vztahují pravidla celního kodexu²⁹.

---

²⁶ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti: Územní oblast působnosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, s. 13, kap. 2.3. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

²⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/11, čl. 3, odst. 3. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

²⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/10, čl. 3, odst. 1. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

²⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 450 ze dne 23. dubna 2008, kterým se stanoví celní kodex Společenství (Modernizovaný celní kodex). In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2008, L 145/16, oddíl 7, čl. 25, odst. 1. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:145:0001:0064:CS:PDF>

V ČR je však na základě národní legislativy uložena fyzické osobě povinnost ohlásit i hotovostní prostředky zasílané poštovní nebo jinou zásilkou³⁰.

Příslušné orgány mají za povinnost zajistit zavedení veškerých organizačních opatření tak, aby fyzické osoby mohly svou ohlašovací povinnost splnit. To by mělo být zajištěno tím, že fyzické osoby jsou prostřednictvím komunikačních materiálů nasměrovány na příslušná celní kontrolní stanoviště či jiná rovnocenná technická zařízení (např. poštovní schránky nebo i možnost podat prohlášení prostřednictvím internetu). Na celních kontrolních stanovištích či v technických zařízeních na vnějších hranicích EU je tudíž také nutno zajistit dostatečný počet pracovníků, kteří jsou oprávněni ohlásit deklarovanou hotovost přijímat. Stejně tak je potřebné zabezpečit, aby ohlašovací formuláře pro deklaraci hotovosti byly pro ohlašovatele snadno dostupné³¹.

Nařízení o kontrolách peněžní hotovosti se nevztahuje na přeshraniční pohyb peněžní hotovosti v rámci EU. Členské státy EU však mohou uplatňovat vnitrostátní opatření ke kontrolám pohybu peněžní hotovosti v EU na svých hranicích i na svém území³², jsou-li tato opatření v souladu s článkem 65 Smlouvy o fungování EU (SFEU). Tento článek zmocňuje členské státy EU stanovit postupy pro ohlašování pohybu peněžní hotovosti pro účely správní či statistické, nebo učinit opatření odůvodněná veřejným pořádkem či veřejnou bezpečností, pokud tato opatření a postupy nepředstavují ani prostředek svévolné diskriminace, ani zastřené omezování volného

---

³⁰ Zákon č. 253 ze dne 5. června 2008 o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 80, s. 3704, § 41, odst. 3. ISSN 1211 – 1244. Dostupné také z <http://www.mvcr.cz/soubor/sb080-08-pdf.aspx>

³¹ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě č. KOM (2010) 429 z 12.8.2010 o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící podle článku 10 tohoto nařízení. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2011, s. L 121/47, odst. 3.2.1. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:121:0046:0047:CS:PDF>

³² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/9, úvod, odst. 3. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

pohybu kapitálu³³. Na základě národní legislativy a rozhodnutí jednotlivých členských států EU je v současné době kontrola peněžní hotovosti na vnitřních hranicích EU či ve vnitrozemí prováděna na území 14 členských zemí EU. V ČR se aktuálně žádná forma vnitrounijních kontrol peněžní hotovosti neprovádí.

2.3.1 Definice peněžní hotovosti

Ustanovení článku 2 nařízení č. 1889/2005 o kontrolách peněžní hotovosti přesně definuje jednotlivé peněžní nástroje³⁴, a na základě tohoto vymezení stanovuje podmínky, za kterých je fyzická osoba povinna ohlášení takového převozu učinit. Toto ustanovení dále odkazuje na peněžní hotovost a peněžní nástroje, jejichž hodnotu lze převést z jedné osoby na druhou. To zahrnuje veškeré finanční a peněžní nástroje, jejichž původ a určení jsou anonymní nebo které mohou být postupně indosovány a převedeny několika příjemci.

„Hotovost“ je pro účely kontrol peněžní hotovosti obecně vymezena jako:

- převoditelné nástroje na doručitele, včetně peněžních nástrojů ve formě na doručitele, jako jsou cestovní šeky;
- převoditelné nástroje (včetně šeků, vlastních směnek a peněžních poukázek), jež jsou buď ve formě na doručitele, indosované bez omezení, vystavené na fiktivního příjemce, nebo v takové jiné formě, že právní nárok na ně přechází po doručení;
- neúplné nástroje (včetně šeků, vlastních směnek a peněžních poukázek), které jsou podepsané, ale je u nich vynecháno jméno příjemce;
- oběživo, tj. bankovky a mince, jež jsou v oběhu jako prostředek směny.

---

³³ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě č. KOM (2010) 429 z 12.8.2010 o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící podle článku 10 tohoto nařízení. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2011, s. L 121/47, odst. 2.3. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:121:0046:0047:CS:PDF>

³⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/10, čl. 2, odst. 2a, 2b. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

2.3.2 Peněžní nástroje, u nichž se posuzuje povinnost učinit ohlášení³⁵:

- Šeky vystavené na třetí osobu, tj. šeky předložené za účelem platby na účet jiné osoby nebo výplaty jiné osobě, než je uvedený příjemce, musí být ohlášeny.
- Šeky vystavené na jméno majitele bankovního účtu, na nějž bude šek proplacen, lze sledovat a nepovažují se za převoditelný nástroj, takže v tomto případě neexistuje ohlašovací povinnost.
- Je-li šek vystaven na jméno majitele účtu, považuje se za rovnocenný úvěrové kartě a při vstupu do EU nebo při jejím opuštění nemusí být ohlášen.
- Příklady šeků, které je nutno ohlásit:
  - cestovní šeky
  - šeky ve formě na doručitele
  - šeky, u nichž není majitel bankovního účtu příjemcem.
- Bankovky a mince, které jsou v oběhu jako prostředek směny, jsou bez ohledu na materiál, z něhož jsou vyrobeny, zahrnuty do definice hotovosti.
- Oběživo, které již není platné jako peněžní prostředek, se pro účely nařízení o kontrolách peněžní hotovosti nepovažuje za peněžní hotovost.
- Do peněžní hotovosti nejsou zahrnuty staré mince (sběratelské mince) a mince z drahých kovů.
- Bankovky a mince, které nejsou volně směnitelné (jako je například marocký dirham) jsou do definice hotovosti zahrnuty.
- Na zlato, drahé kovy a drahokamy se nařízení o kontrolách peněžní hotovosti obecně nevztahuje. Tyto položky jsou zahrnuty do celních předpisů a mohou se jimi výslovně zabývat vnitrostátní právní předpisy. V případě ČR tuto oblast upravuje zákon č. 253/ 2008 Sb., jenž oznamovací povinnost rozšiřuje nad rámec

---

³⁵ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti: Územní oblast působnosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 12, odst. 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

nařízení i na vysoce hodnotné komodity, jako jsou drahé kovy a drahé kameny³⁶.

- Elektronické karty podobně jako karty s uloženou hodnotou nebo předplacené karty nejsou do definice „peněžní hotovosti“ zahrnuty.

2.4 Smurfing

Jak je uvedeno již v úvodu práce, jedním z možných způsobů legalizace výnosů z trestné činnosti a současně způsobu jak se vyhnout povinnosti ohlášení hotovostních peněžních prostředků při překračování hranic je tzv. „smurfing“ (v češtině je možné se setkat i s výrazem „šmoulování“). Je to činnost, kdy jsou sumy finanční hotovosti záměrně rozdělovány na menší částky s cílem vyhnout se požadavkům na povinnost učinit ohlášení převozu hotovosti 10 000 EUR a vyšší³⁷. Fyzická osoba by tak teoreticky denně mohla překračovat vnější hranice EU s částkou např. 9 900 EUR a povinnost takovouto sumu deklarovat by jí nevznikla. Proto, i když ohlašovací povinnost na sumu nižší než 10 000 EUR neexistuje, je uloženo osobám, které převážejí částku nižší než je tento limit, avšak v průběhu posledních dvanácti po sobě jdoucích měsíců jimi převážené hotovostní prostředky v souhrnu přesáhly 10 000 EUR³⁸, aby každý takový jednotlivý převoz ohlásily. V takovýchto případech je příslušným orgánům povoleno shromažďovat a zaznamenávat informace související s pohybem peněžní hotovosti v hodnotě i nižší než 10 000 EUR, pakliže existují náznaky, že by s tímto pohybem peněžní hotovosti mohla být spojena nedovolená činnost³⁹.

---

^{36, 38} Zákon č. 253 ze dne 5. června 2008 o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 80, s. 3704, § 41, odst. 1. ISSN 1211 – 1244. Dostupné také z: <http://www.mvcr.cz/soubor/sb080-08-pdf.aspx>

³⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/11, čl. 5, odst. 2. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

³⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/10, čl. 3, odst. 1. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

2.5 Společný ohlašovací formulář

S cílem harmonizovat postupy EU v oblasti kontrol peněžní hotovosti byl vytvořen společný ohlašovací formulář⁴⁰, který lze použít pro písemné nebo elektronické ohlášení a také k oznámení údajů v případě ústního ohlášení. Ve většině členských států EU vyžadují příslušné orgány používání společného ohlašovacího formuláře.

Některé členské státy EU vyžadují používání vnitrostátních ohlašovacích formulářů, které obsahují odkazy na platné vnitrostátní postupy pro kontroly peněžní hotovosti uvnitř EU⁴¹. Používání vnitrostátních ohlašovacích formulářů vyžadují v současné době Bulharsko, Francie, Itálie, Litva, Lotyšsko, Německo, Slovensko, Spojené království a Španělsko.

Všechny typy formulářů musí být vyplněny elektronickými nebo mechanickými prostředky či čitelně rukou, přičemž formuláře psané rukou je nutné vyplnit inkoustem a čitelně. Bez ohledu na použitý způsob nesmí formuláře obsahovat výmazy, přepsaná slova či jiné změny. Má-li být formulář vyplněn elektronicky, musí být na jedné či více veřejných internetových stránkách k dispozici v elektronické podobě. Následně lze pak formulář reprodukovat pomocí soukromé tiskárny.

V případě ústních ohlášení je údaj z ústního ohlášení zaevidován ve společném ohlašovacím formuláři nebo vnitrostátním formuláři a na ohlašovacím formuláři se vynechá podpis⁴².

---

⁴⁰ Příloha C. CELNÍ SPRÁVA ČR. *Společný ohlašovací formulář*. [online]. [cit. 2013-1-13]. Dostupné z: <http://www.celnisprava.cz/cz/dalsi-kompetence/informace-pro-fyzickeosoby/Stranky/dovoz-a-vyvoz-financnich-prostredku.aspx>

⁴¹ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě č. KOM (2010) 429 z 12.8.2010 o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící podle článku 10 tohoto nařízení. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2011, s. L 121/47, odst. 3.2.3. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:121:0046:0047:CS:PDF>

⁴² BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 17, odst. 4.2.3. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

3 OHLAŠOVACÍ POVINNOST A JEJÍ OVĚŘOVÁNÍ

Výše uvedený ohlašovací formulář, ať již společný či vnitrostátní, je nutno vyplnit a podat u příslušných orgánů na kontrolním stanovišti, přes něž fyzická osoba do EU vstupuje nebo ji opouští⁴³.

3.1 Přímý přestup vnější hranice EU

Níže jsou uvedeny dva příklady o místu podání ohlášení při přímém překročení vnější hranice EU bez přestupu:

- fyzická osoba, která využije přímý let z Indie do Spojeného království (tedy ze země mimo EU do EU) musí podat ohlášení při vstupu do Spojeného království;
- fyzická osoba, která využije přímý let ze Spojeného království do Indie (tedy z EU do země mimo EU), musí podat ohlášení v místě výstupu ve Spojeném království.

3.2 Tranzit

V případech tranzitujících cestujících⁴⁴ existuje stále řada nejasností o výkladu nařízení č. 1889/2005 o místu vzniku povinnosti ohlásit převážené hotovostní prostředky, a to nejen mezi cestující veřejností, ale i u samotných příslušných kontrolních orgánů. Následující příklady uvádějí jediné správné místo pro podání ohlášení převážené hotovosti.

---

⁴³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/10, čl. 3, odst. 1. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

⁴⁴ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě č. KOM (2010) 429 z 12.8.2010 o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící podle článku 10 tohoto nařízení. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2011, s. L 121/47, odst. 3.2.2. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:121:0046:0047:CS:PDF>

3.2.1 Silniční a železniční tranzit

V případě silniční a železniční dopravy má každá fyzická osoba povinnost ohlásit peněžní hotovost (v hodnotě 10 000 EUR nebo více) v prvním místě vstupu na území EU nebo posledním místě výstupu z území EU.

Další informace o místě ohlášení poskytuje následující příklad:

- Fyzická osoba, která cestuje z Francie přes Švýcarsko do Itálie (tedy z EU přes zemi mimo EU zpět do EU – Švýcarsko není členem EU, je však součástí tzv. schengenského prostoru, což může být pro někoho poněkud matoucí), podává dvě ohlášení: první ohlášení je nutno podat při výstupu ve Francii a druhé při vstupu v Itálii.

3.2.2 Tranzit v letecké dopravě

Fyzická osoba cestující ze třetí země musí podat ohlášení v prvním místě vstupu na území EU, kde přeseďá na jiné letadlo a odkud cestuje do jiného členského státu EU jako konečného místa určení, a to i v případě, že v prvním členském státě EU zůstane jen v tranzitním prostoru.

Jestliže fyzická osoba opouští členský stát EU a cestuje do třetí země přes jiný členský stát EU, musí podat ohlášení v posledním místě výstupu z EU (členský stát tranzitu).

Fyzická osoba zůstávající na palubě letadla, které má mezipřistání v členské zemi EU, není povinna podat ohlášení v prvním místě vstupu ze třetí země nebo posledním místě výstupu do třetí země: při vstupu musí podat ohlášení v konečném místě určení (tj. první místo, kde fyzická osoba opustí letadlo); při výstupu je povinna tak učinit v prvním místě odletu jejího letadla⁴⁵.

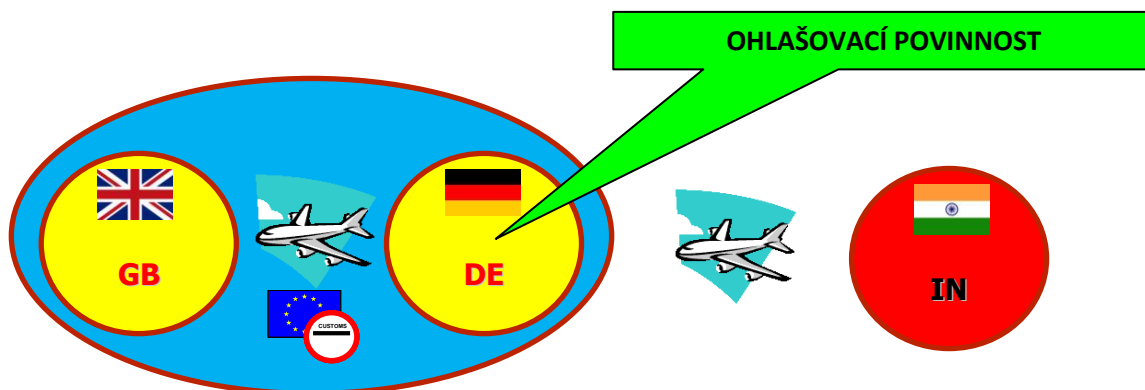
Dále jsou uvedeny příklady místa, kde je tranzitující cestující v letecké dopravě povinen učinit ohlášení:

---

⁴⁵ CELNÍ SPRÁVA ČR. *Rozkaz ředitele Celního úřadu Praha Ruzyně č.3/2005 ze dne 1.1.2005 „Potvrzování tiskopisů pro plnění oznamovací povinnosti“*. Praha: Celní úřad Praha Ruzyně, 2005. Dostupné: v intranetu celní správy ČR.

- cestující, který zahajuje cestu z Indie do Německa, v Německu nezůstane na palubě letadla a pokračuje v cestě do Spojeného království, podá ohlášení při vstupu do Německa;

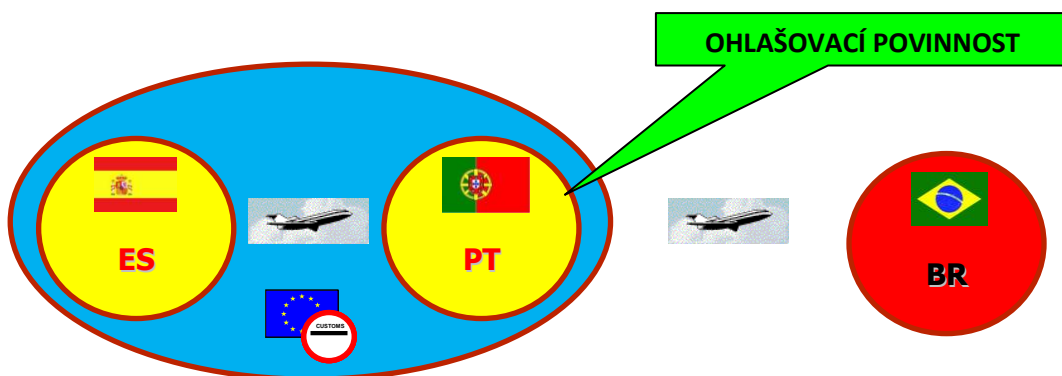
Obrázek 1:Tranzit z Indie přes SRN do Velké Británie

Zdroj: *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. BAUR, N. et al. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 22. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

- cestující, který zahajuje cestu ze Španělska přes Portugalsko, v Portugalsku nezůstane na palubě letadla a poté pokračuje v cestě do Brazílie, podá ohlášení při výstupu z Portugalska;

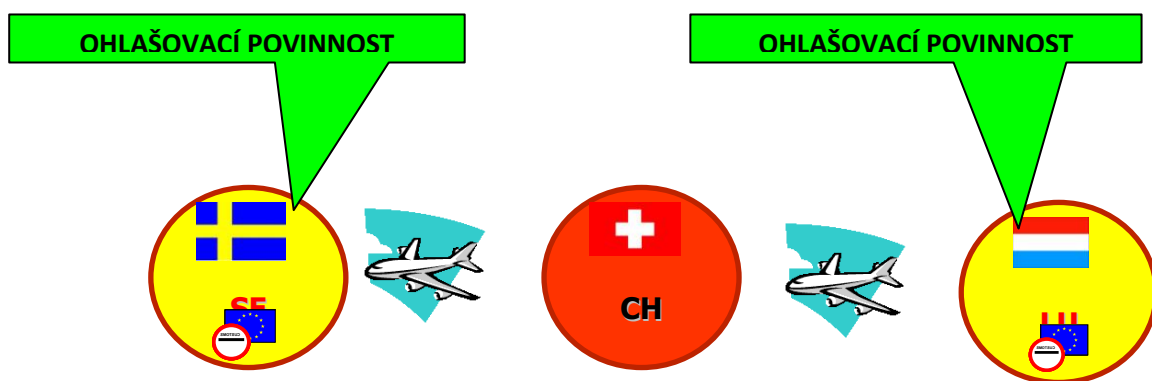
Obrázek 2:Tranzit ze Španělska přes Portugalsko do Brazílie

Zdroj: *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. BAUR, N. et al. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 23. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

- cestující, který zahajuje cestu z Lucemburska přes Švýcarsko, ve Švýcarsku nezůstane na palubě letadla a pokračuje v cestě do Švédska, musí podat dvě ohlášení: jedno při výstupu z EU v Lucembursku a druhé při vstupu do Švédska. Musí ohlásit veškerou hotovost, kterou má v příručním a zapsaném zavazadle, a to i v případě, že v době, kdy se nachází mimo území EU (v tomto případě ve Švýcarsku v tranzitním prostoru), nemá k zapsanému zavazadlu přístup.

Obrázek 3: Tranzit z Lucemburska přes Švýcarsko do Švédska

Zdroj: Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti. BAUR, N. et al. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 23. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

3.2.3 Tranzit v námořní dopravě

Ohlašovací povinnost musí být splněna v prvním přístavu vstupu do EU nebo v posledním přístavu výstupu z EU. Další informace o místě ohlášení poskytují následující příklady:

- cestující, který cestuje z Ruska do Finska a poté do Švédska, musí podat ohlášení při vstupu do Finska;
- cestující, který cestuje z Finska do Estonska a poté do Ruska, musí podat ohlášení při výstupu z Estonska.

Využití mezinárodních vod pouze jako součásti cesty bez zastávky mezi dvěma evropskými přístavy se nepovažuje za přepravu ze zahraničí nebo do zahraničí. Jestliže loď zastavuje v několika evropských přístavech, ohlášení musí být podáno v prvním přístavu vstupu do EU nebo v posledním přístavu výstupu z EU.

Ohlášení učiněná na nesprávném místě, včetně ohlášení prostřednictvím poštovní schránky, je nutno odmítnout, a je-li to možné, je fyzická osoba odkázána na správné místo pro podání ohlášení. V případě, že fyzická osoba předloží s ohledem na částku, kterou má u sebe, potvrzenou kopii ohlášení podaného na nesprávném místě, lze tato ohlášení považovat za platná, pokud z odpovědi orgánu, který ohlášení přijal, vyplývá, že ohlášení bylo podáno v dobré víře. Za tímto účelem by příslušné orgány měly posoudit, zda je vhodné kontaktovat příslušné orgány kontrolního stanoviště, na němž měla fyzická osoba podat ohlášení, nebo jim tyto informace či ohlášení zaslat⁴⁶.

3.3 Přijímání ohlášení peněžní hotovosti

Přijetí ohlášení se pokládá za správní formalitu. Zahrnuje přinejmenším ověření⁴⁷:

- čitelnosti údajů (ve spojení s ověřením přijatelnosti použitého formuláře a jazyka použitého k vyplnění údajů) a
- úplnosti ohlášení (jsou-li vyplněna pole, která jsou požadována jako minimum) a
- totožnosti fyzické osoby, která podává ohlášení peněžní hotovosti (údaje k identifikaci ohlašovatele, jak jsou vyplněny v ohlašovacím formuláři [ve společném ohlašovacím formuláři: pole č. 8] by měly odpovídat pasu nebo cestovním dokladům, které dotyčná fyzická osoba předloží k prokázání své totožnosti).

Další kontrolní činnosti ohledně platnosti údajů v ohlášení se zpravidla neprovádějí. Přijaté ohlášení proto nikdy neprokazuje legální status, původ nebo určení finančních prostředků a nikdy je nelze uznat jako náhradu za ověření zdrojů finančních prostředků. Ověření správnosti či přesnosti údajů (s výjimkou totožnosti ohlašovatele) v ohlášení a

---

⁴⁶ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 18, odst. 4.3.1. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

⁴⁷ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 18, odst. 4.4. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

potvrzení původu a určení peněžní hotovosti vyžaduje další kontrolu, případně přezkum finančních dokladů a ostatních podkladových informací⁴⁸.

Na žádost ohlašovatele mu příslušné orgány poskytnou doklad o splnění jeho ohlašovací povinnosti. Takovýto doklad je možno poskytnout v podobě potvrzené kopie ohlášení či jiného příjmového dokladu, je-li tak stanoveno ve vnitrostátních právních předpisech⁴⁹.

3.4 Úkony při provádění kontrol peněžní hotovosti

Úředníci příslušných orgánů jsou oprávněni provádět kontroly s cílem ověřit, zda fyzická osoba, která vstupuje do EU nebo ji opouští a která má u sebe peněžní hotovost v hodnotě 10 000 EUR nebo více, splnila svou ohlašovací povinnost.

K zajištění komplexního přístupu ke kontrolám peněžní hotovosti vstupující do EU nebo ji opouštějící se kontroly rovnoměrně zaměřují na všechny způsoby dopravy (námořní, silniční, železniční, letecká). Podle nařízení o kontrolách peněžní hotovosti jsou součástí kontroly následující úkony⁵⁰:

- Kontrola fyzických osob

Na žádost oprávněných úředníků je ohlašovatel povinen předložit své doklady totožnosti, aby prokázal svou totožnost. V případech možného zatajení peněžní hotovosti mohou být dotyčné osoby podrobeny i osobní prohlídce podle vnitrostátních právních předpisů.

---

⁴⁸ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 18, odst. 4.4. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

⁴⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/10, čl. 3, odst. 1. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

⁵⁰ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 24, odst. 5.1. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

- Kontrola zavazadel

Příslušní úředníci jsou oprávněni zkontrolovat zavazadla dotyčných fyzických osob. Úředníci mají dále možnost ověřit nebo shromažďovat informace o všech zavazadlech fyzické osoby (příruční a zapsaná zavazadla) jak během cílených, tak i během namátkových kontrol.

- Kontrola dopravních prostředků a nákladu

Příslušní úředníci jsou oprávněni zkontrolovat, zda fyzické osoby, které vstupují do EU nebo ji opouštějí, nemají v dopravních prostředcích peněžní hotovost. To zahrnuje možnost prohledat vozidlo, schránky ve vozidle nebo v konstrukci a kostru vozidla.

3.5 Ověřování splnění ohlašovací povinnosti

Kontroly peněžní hotovosti jsou prováděny jednak na základě vyhodnocení analýzy rizik a současně v sobě zahrnují i prvek nahodilosti⁵¹. Úředníci příslušných orgánů disponují oprávněním zkontrolovat všechny fyzické osoby, které vstupují do EU nebo ji opouštějí, s cílem vyloučit a odhalit možné nedovolené neohlášení⁵². Fyzické kontroly fyzických osob, jejich zavazadel a dopravních prostředků se zaměřují především na případy, kdy existuje podezření nebo náznak, že ohlášení nebylo učiněno nebo že ohlášení není správné. Úředníci jsou dále oprávněni mít k dispozici informace o ohlášení peněžní hotovosti, přeložené letáky nebo v případě potřeby tlumočníky, aby bylo zajištěno, že fyzická osoba svým povinnostem a prováděným kontrolám náležitě rozumí. Jednání úředníků kontrolujících fyzickou osobu musí být dostatečně obezřetné, aby nebyla ohrožena bezpečnost fyzických osob, které mají u sebe větší finanční částky

---

⁵¹ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 25, odst. 5.2. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

⁵² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/11, čl. 4, odst. 1. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

ani bezpečnost jejich vlastní. Kontrola peněžní hotovosti by pak měla proběhnout pokud možno v soukromém prostoru za účasti více kontrolujících úředníků.

3.5.1 Oprávnění úředníků při kontrole plnění oznamovací povinnosti

Níže jsou uvedeny příklady oprávnění příslušných orgánů při kontrole splnění oznamovací povinnosti u jednotlivých druhů dopravy⁵³:

Silniční doprava

Úředníci jsou oprávněni zastavit a zkontrolovat vozidla, cestující ve vozidle a jejich zavazadla.

Železniční doprava

Úředníci mohou kontrolovat vlaky a ověřit, zda fyzické osoby dodržely povinnost týkající se ohlášení peněžní hotovosti. Při kontrolách cestujících a jejich zavazadel ve vlacích je nutno chránit anonymitu fyzických osob, zejména v případě neoddělených prostor pro cestující.

Námořní doprava

Úředníci jsou oprávněni zkontrolovat osoby nastupující na loď nebo vystupující z lodě, která opouští EU nebo do ní vstupuje, za účelem ověření, zda splnili svou povinnost ohlásit peněžní hotovost. Mají dále pravomoc vstoupit na palubu lodi, aby ověřili splnění povinnosti ohlásit peněžní hotovost.

Letecká doprava

Je-li to nezbytné, jsou úředníci oprávněni identifikovat, zkontrolovat, prohledat nebo vyhledat osobní příruční a zapsaná zavazadla cestujících. Osvědčeným postupem je

---

⁵³ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 26, odst. 5.2. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

provádět kontroly zavazadel v souvislosti s kontrolami peněžní hotovosti současně s bezpečnostními kontrolami.

3.6 Metody kontrol peněžní hotovosti

Kontroly peněžní hotovosti jsou založeny zejména na analýze rizik za účelem určení a posouzení rizik podle kritérií vypracovaných na vnitrostátní úrovni, na úrovni EU i na širší mezinárodní úrovni.

3.6.1 Řízení rizik

Řízení rizik lze vymezit jako způsob systematického určování a uplatňování všech opatření a nástrojů, které jsou zapotřebí ke snížení pravděpodobnosti výskytu rizika. Řízení rizik pomáhá rozpoznat vysoce rizikové oblasti a co nejúčelněji přidělit omezené zdroje⁵⁴. Řízení rizik mimo jiné zahrnuje:

- shromažďování údajů a informací;
- analýzu a posuzování rizik;
- stanovení a provádění opatření;
- sledování a přezkum postupu a výsledků.

3.6.1.1 Společný rámec pro řízení rizik

Evropská komise společně s členskými státy EU pracuje na stanovení a zavedení společného rámce pro řízení rizik. Společný rámec pro řízení rizik⁵⁵ se vztahuje i na

---

⁵⁴ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 26, odst. 5.3.1. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

⁵⁵ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě č. KOM (2010) 429 z 12.8.2010 o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící podle článku 10 tohoto nařízení. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2011, s. L 121/47, odst. 3.3.1. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:121:0046:0047:CS:PDF>

kontroly peněžní hotovosti, přičemž celní orgány se v této oblasti řídí především ustanoveními celního kodexu⁵⁶.

3.6.2 Ukazatele rizik

S cílem zvýšit ostražitost, pokud jde o fyzický pohyb a přepravu peněžní hotovosti, byly v rámci EU stanoveny společné ukazatele rizik⁵⁷. V případě zjištění souvislosti mezi konkrétními ukazateli rizik a určitou fyzickou osobou, dopravním prostředkem atd., příslušné orgány provádějí dodatečné ověření a kontrolují soulad s nařízením o kontrolách peněžní hotovosti. Dále určují trasy, lety, plavidla, způsoby zatajování, které jsou vzhledem k známým nebo možným spojitostem s praním peněz, financováním terorismu nebo jinými nedovolenými finančními transakcemi považovány za vysoce rizikové. Ačkoliv do jisté míry lze stanovit společné ukazatele rizik a profily, není možné je klasifikovat všechny, neboť rizika a hrozby se neustále mění. Jejich posouzení mimoto závisí na podmínkách a rizicích, jež jsou typické pro každou zemi a region. Vždy je tedy zapotřebí mít na zřeteli, že výskyt jednoho ukazatele rizika nutně nenaznačuje existující riziko. Pravděpodobnost výskytu takového rizika zvyšuje kombinace několika ukazatelů.

3.7 Postupy na hranicích

Úředníci příslušných orgánů si v případě podezření na neohlášení či nesprávné ohlášení vyžádají od fyzických osob další informace týkající se účelu cesty, trasy, zdroje a zamýšleného použití peněžní hotovosti, kterou u sebe mají, aby bylo možné si

---

⁵⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 450 ze dne 23. dubna 2008, kterým se stanoví celní kodex Společenství (Modernizovaný celní kodex). In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2008, L 145/16, oddíl 7, čl. 25, odst. 3a. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:145:0001:0064:CS:PDF>

⁵⁷ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 27, odst. 5.3.1.2. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

učinit představu o důvěryhodnosti fyzické osoby⁵⁸. Současně přezkoumávají doklady totožnosti, cestovní doklady a jakékoli jiné doklady (pas, vízum, jízdenka nebo letenka, faktury, kupní smlouvy atd.). V případě obchodní dopravy to zahrnuje rovněž průvodní obchodní a přepravní doklady (manifest, mezinárodní nákladní list, celní prohlášení, faktura, seznam nákladových kusů atd.). V průběhu kontroly je nutno určit hodnotu peněžní hotovosti (v některých členských státech EU existuje postup spočívající v přepočítání oběživa a stanovení směnného kurzu, určení hodnoty ostatních převoditelných nástrojů na doručitele). V některých případech se peněžní hotovost nepřepočítává, aby se zachovaly forenzní stopy pro laboratorní zkoušky⁵⁹.

3.7.1 Používání detekčních zařízení

Důležitou úlohu sehrává používání techniky⁶⁰ jakožto prostředku k získání dodatečných informací během kontrol peněžní hotovosti. Kontrolní orgány k tomu využívají stávající technická zařízení, detektory, kamery, vláknovou optiku, snímací zařízení pro detekční kontrolu osob, rentgen atd. Na odhalování peněžní hotovosti se začínají v poslední době významně podílet rovněž speciálně cvičení psi, kteří se již v několika zemích k vyhledávání hotovosti úspěšně používají.

3.7.2 Analýzy chování osob převážejících hotovost

Kurýry převážející hotovost je možné identifikovat také pomocí kontrolních systémů

---

⁵⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/10, čl. 3, odst. 1. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

⁵⁹ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 28, odst. 5.3.2. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

⁶⁰ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 28, odst. 5.3.3. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

a analýz chování, vzhledu a verbální a neverbální komunikace. Příslušné orgány by měly být schopny odhalit odchylky chování a následně by měly jako součást dohledu provést dodatečnou prohlídku a výslech dotyčné fyzické osoby⁶¹.

3.7.3 Předběžné informace o cestujících

Tyto informace zahrnují konkrétní údaje o cestujících a letu, které přepravce poskytuje před začátkem cesty. Při nástupu do letadla jsou tyto informace zaslány elektronicky příslušným orgánům v zemi určení za účelem ověření v dostupných databázích a lze je použít k identifikaci vysoce rizikových cestujících, u nichž je po příletu nezbytná mnohem důkladnější kontrola. Informace leteckých společností lze využít k zjištění informací o předchozích cestách a způsobech rezervace⁶².

3.7.4 Společné a vnitrostátní databáze

Fyzická osoba, o níž mají kontrolní orgány k dispozici negativní informace, vyžaduje důkladnější kontrolu a podrobnější výslech. Za účelem výběru konkrétní osoby ke kontrole je užitečné ověřit, zda je její jméno uvedeno v seznamu osob spojených s praním peněz nebo financováním terorismu, v případě že takováto možnost existuje. Přístup k databázím různých donucovacích orgánů, zpravodajských informací, informací o předchozím zajištění atd. (vnitrostátním nebo mezinárodním) pomáhá zjistit nové trendy využívané kurýry převážejícími hotovost. Na úrovni EU jsou ve všech členských státech za účelem výměny informací k dispozici databáze FIDE a RIF⁶³.

---

⁶¹ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 28, odst. 5.3.3. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

⁶² BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 28, odst. 5.3.4. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

⁶³ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 46 - 50, odst. 11.1, 11.2, 11.3. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

3.7.5 Výměna informací s ostatními státy EU a se třetími zeměmi⁶⁴

Důležité podrobnosti může poskytnout ověření dostupných údajů o fyzické osobě a trase nebo dodatečných informací souvisejících s konkrétním případem. Výměna informací se může v závislosti na případě uskutečnit na žádost nebo z vlastního podnětu, a to prostřednictvím zavedených komunikačních kanálů. Vzhledem ke skutečnosti, že kontroly peněžní hotovosti souvisí s praním peněz a financováním terorismu, mohou informace, které příslušné zahraniční orgány obdrží, prokázat spojení mezi nedovolenou činností a peněžními transakcemi.

3.7.6 Spolupráce a koordinace s ostatními orgány⁶⁵

Za účelem výměny informací o přepravě peněžní hotovosti a možných případech praní peněz a financování terorismu si příslušné celní orgány zajišťují spolupráci s cizineckou policií, finančními a daňovými orgány apod. Výsledky kontrol lze zlepšit rovněž prováděním koordinovaných kontrol a společných cílených akcí.

3.8 Zpětná vazba od vnitrostátní finanční zpravodajské jednotky

Včasné a úplné informace získané finanční zpravodajskou jednotkou⁶⁶ (v případě ČR je to výše zmíněný FAÚ na MF) týkající se případů a osob, u nichž bylo potvrzeno podezření na praní peněz nebo financování terorismu, mohou pomoci určit priority a ukazatele rizik v oblasti kontrol peněžní hotovosti a zvýšit jejich účelnost a účinnost.

---

⁶⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/11, čl. 6, odst. 1, čl. 7 Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

⁶⁵ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 29, odst. 5.3.7. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

⁶⁶ MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Činnosti FAÚ*. [online]. S. 1 [cit. 2012-12-18]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/analit_cinn_kontr.htm

Finanční zpravodajská jednotka může poskytovat rovněž zpětnou vazbu, pokud jde o trendy, výsledky a statistické údaje. To napomáhá při analýze, stanovení osvědčených postupů (tzv. „best practices“) a využívání zvláštních zpravodajských informací. Zpětná vazba od této složky se uskutečňuje na základě vnitrostátní dohody v rámci každého členského státu EU uzavřené mezi finanční zpravodajskou jednotkou a celními orgány (případně jinými příslušnými orgány), které výše uvedené metody kontroly a způsoby shromažďování informací dále využívají. Pro přesnější analýzu rizik jsou pak nezbytné osvědčené postupy používané příslušnými orgány stejně jako nové trendy zjištěné v průběhu kontrol peněžní hotovosti⁶⁷.

---

⁶⁷ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě č. KOM (2010) 429 z 12.8.2010 o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící podle článku 10 tohoto nařízení. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2011, s. L 121/47, s. 10, odst. 3.6. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:121:0046:0047:CS:PDF>

4 NESPLNĚNÍ OZNAMOVACÍ POVINNOSTI

Orgány příslušné pro kontroly peněžní hotovosti zaznamenávají a zpracovávají případy neohlášení, nesprávného ohlášení či neúplného ohlášení a zpřístupňují tyto informace finanční zpravodajské jednotce⁶⁸. V případě nesplnění ohlašovací povinnosti⁶⁹ se příslušné orgány, které tuto skutečnost zjistí, snaží získat co nejvíce možných informací souvisejících s předmětným pohybem peněžní hotovosti, a existuje-li podezření na praní peněz nebo financování terorismu, pak takové informace zpřístupní vnitrostátní finanční zpravodajské jednotce⁷⁰. Následně se proto provádějí další kontrolní opatření s co největším využitím vhodných metod kontroly.

4.1 Neohlášení

Ohlašovací povinnost není splněna, pokud fyzická osoba, která vstupuje do EU nebo ji opouští a má u sebe peněžní hotovost v hodnotě 10 000 EUR nebo více, tuto částku neohlásí příslušným orgánům členského státu, přes který do EU vstupuje nebo ji opouští⁷¹. V praxi se za neohlášení považuje projití celním kontrolním stanovištěm nebo rovnocenným technickým zařízením nebo nesplnění ohlašovací povinnosti poté,

---

⁶⁸ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 30, odst. 5.4.1. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

⁶⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/10, čl. 3, odst. 1, Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

⁷⁰ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě č. KOM (2010) 429 z 12.8.2010 o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící podle článku 10 tohoto nařízení. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2011, s. L 121/47, s. 9, odst. 3.5. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:121:0046:0047:CS:PDF>

⁷¹ Zákon č. 253 ze dne 5. června 2008 o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 80, s. 3707, § 50, odst. 1a, 1b. ISSN 1211 – 1244. Dostupné také z: <http://www.mvcr.cz/soubor/sb080-08-pdf.aspx>

co byla dotyčná osoba celními orgány vyzvána nebo informována, aby při vstupu nebo výstupu ohlásila peněžní hotovost⁷².

V případě neohlášení lze peněžní hotovost (její část nebo celou částku) zadržet a uložit pokutu s výhradou podmínek stanovených ve vnitrostátních právních předpisech. Částka zadržené peněžní hotovosti a uložená pokuta by měly vždy odpovídat závažnosti případu. Při posuzování je nutno uvážit tyto faktory⁷³:

- související časové faktory;
- možnost podat ohlášení;
- možné problémy při vyřízení nebo uložení sankcí v pozdější fázi;
- možnost zajistit peněžní hotovost později;
- podezření na další nedovolenou činnost spojenou s neohlášenou peněžní hotovostí.

4.2 Ohlášení podané na nesprávném místě

Povinnost ohlásit peněžní hotovost není splněna, je-li ohlášení učiněno na nesprávném místě (ohlášení je podáno jinde, než v prvním místě vstupu do EU či posledním místě při výstupu z EU)⁷⁴. Například fyzická osoba cestující z Prahy do New Yorku s přestupem ve Frankfurtu je povinna učinit ohlášení ve Frankfurtu; opustí-li tranzitní prostor, musí učinit ohlášení na příslušném místě před odbavením k letu do New Yorku; pokud neopustí tranzitní prostor, musí podat ohlášení na příslušném místě přímo v tranzitním prostoru. Navíc, vzhledem k tomu, že osoba necestuje přímou linkou bez přestupu, není možné učinit ohlašovací povinnost již v Praze.

---

⁷² BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 30, odst. 5.4.1.1. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

⁷³ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 31, odst. 5.4.1.2. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

⁷⁴ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 31, odst. 5.4.1.1. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

Jestliže příslušné orgány zjistí, že ohlášení bylo podáno na nesprávném místě, pak takové ohlášení odmítnou, a cestujícího odkážou na správné místo pro podání ohlášení.

4.3 Nesprávné ohlášení

Nesprávným ohlášením je ohlášení podané v souladu s článkem 3 nařízení o kontrolách peněžní hotovosti, jež obsahuje nesprávné informace, tj. informace, které neodpovídají skutečnosti. Nejběžnější případ nesprávného ohlášení souvisí s nesprávnými informacemi o totožnosti ohlašovatele (pole č. 8 ve společném ohlašovací formuláři⁷⁵). K odhalení nesprávného ohlášení mohou vést rovněž namátkové nebo cílené kontroly fyzických osob, které zdánlivě ohlašovací povinnost splnily.

V případech zjištění nesprávného ohlášení příslušné orgány členských států EU provádějí kontroly s co největším využitím metod kontroly s cílem získat správné informace o peněžní hotovosti vstupující do EU nebo ji opouštějící a potvrdit nebo vyvrátit podezření týkající se určité fyzické osoby a poskytnout tyto informace finanční zpravodajské jednotce.

Je-li fyzickou osobou podáno nesprávné ohlášení, ohlašovací povinnost tím každopádně splněna není a takové osobě musí být uloženy sankce. Podle ustanovení vnitrostátních právních předpisů lze proto uložit pokutu⁷⁶. Peněžní hotovost (její část nebo celou částku) lze zadržet rovněž na základě správního rozhodnutí vydaného v souladu s vnitrostátními právními předpisy. Zadržaná částka peněžní hotovosti a uložená pokuta by měly odpovídat závažnosti případu, při jehož posuzování by příslušní úředníci měli uvážit následující faktory:

---

⁷⁵ Společný ohlašovací formulář; Příloha C. CELNÍ SPRÁVA ČR. *Společný ohlašovací formulář*. [online]. [cit. 2013-1-13]. Dostupné z: <http://www.celnisprava.cz/cz/dalsi-kompetence/informace-pro-fyzicke-osoby/Stranky/dovoz-a-vyvoz-financnich-prostredku.aspx>

⁷⁶ Zákon č. 253 ze dne 5. června 2008 o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 80, s. 3707, § 50, odst. 3. ISSN 1211 – 1244. Dostupné také z: <http://www.mvcr.cz/soubor/sb080-08-pdf.aspx>

- související časové faktory;
- možnost podat správné ohlášení;
- problémy se zjištěním správných informací;
- možné problémy při vyřízení nebo uložení sankcí v pozdější fázi;
- možnost zajistit peněžní hotovost později;
- podezření na další nedovolenou činnost spojenou s nesprávně ohlášenou peněžní hotovostí.

V každém jednotlivém případě je nutno postupovat podle jeho podstaty⁷⁷.

4.4 Neúplné ohlášení

Neúplné ohlášení neobsahuje všechny požadované informace⁷⁸. Údaje požadované podle čl. 3 odst. 2 nařízení o kontrolách peněžní hotovosti jsou povinné (bíle označené části společného ohlašovacího formuláře); další údaje jsou nepovinné⁷⁹.

Je-li podáno neúplné ohlášení, příslušný orgán takové ohlášení nepřijme a požaduje doplnění chybějících informací. Má-li příslušný orgán za to, že v daném případě bylo neúplné ohlášení podáno neúmyslně, doporučuje se, aby byl příslušný úředník nápomocen při doplnění chybějících údajů. S ohlášením peněžní hotovosti je možno dále nakládat jako s řádným ohlášením. V případě, že ohlašovatel informace neposkytl úmyslně, není ohlašovací povinnost splněna a další postup je totožný jako v případě neohlášení. Peněžní hotovost lze tedy zadržet a uložit sankce v souladu s ustanoveními vnitrostátních právních předpisů.

---

⁷⁷ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 31, odst. 5.4.1.2. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

⁷⁸ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 32, odst. 5.4.3. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

⁷⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/11, čl. 3, odst. 2. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

5 ZADRŽENÍ PENĚŽNÍ HOTOVOSTI

Nařízení č. 1889/2005, jenž tvoří právní základ pro zadržení peněžní hotovosti, stanoví, že „v případě nesplnění povinnosti ohlásit peněžní hotovost nebo nesprávného ohlášení lze peněžní hotovost zadržet na základě správního rozhodnutí za podmínek stanovených ve vnitrostátních právních předpisech⁸⁰“.

Peněžní hotovost je možné zadržet, existují-li náznaky praní peněz nebo financování terorismu nebo je-li nutné získat další příslušné informace o přeshraničním pohybu peněžní hotovosti. Peněžní hotovost lze například zadržet za účelem určení hodnoty přepravované peněžní hotovosti či vyčkání na další informace v ohlášení, které má cestující poskytnout.

5.1 Postup při zadržení peněžní hotovosti

Opatření k zadržení peněžní hotovosti může spočívat v zadržení přepravované peněžní hotovosti či jiném podobném opatření⁸¹. Rozhodnutí o zadržení peněžní hotovosti se sděluje osobě, jež peněžní hotovost převáží. Pakliže je tak stanoveno ve vnitrostátních právních předpisech, je fyzické osobě předáno písemné vyhotovení rozhodnutí, vůči němuž lze podat opravný prostředek. V případě vydání rozhodnutí o zadržení peněžní hotovosti, bude fyzické osobě, která odevzdala peněžní hotovost, vydáno potvrzení⁸².

Příslušný orgán zaznamená zadrženou peněžní hotovost do své evidence a shromáždí důkazy s cílem napomoci při vyšetřování s ohledem na spojitost se širší trestnou

---

⁸⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/11, čl. 4, odst. 2. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

⁸¹ Zákon č. 253 ze dne 5. června 2008 o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 80, s. 3705, § 42, odst. 4. ISSN 1211 – 1244. Dostupné také z <http://www.mvcr.cz/soubor/sb080-08-pdf.aspx>

⁸² BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 34, odst. 6.2. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

činností, například nedovoleným obchodem s drogami, praním peněz, financováním terorismu atd. Informace týkající se případů zadržené peněžní hotovosti jsou dále zpřístupněny orgánům odpovědným za boj proti praní peněz a financování terorismu ve svém členském státě a Komisi⁸³.

Část zadržené peněžní hotovosti lze použít k zaplacení uložených sankcí, je-li tak stanoveno ve vnitrostátních právních předpisech.

5.2 Doba zadržení peněžní hotovosti

Doba zadržení závisí na vnitrostátních právních předpisech, přičemž musí být zajištěno, že peněžní hotovost nebude zadržována po nepřiměřeně dlouhou dobu. Doba zadržení by měla umožnit určit dotyčnou částku a získat informace požadované v ohlášení peněžní hotovosti či získat jakékoli jiné informace, jak je stanoveno ve vnitrostátním postupu pro zadržení peněžní hotovosti⁸⁴.

5.3 Spolupráce s dalšími orgány při zadržení peněžní hotovosti

Na podporu účinného a řádného vyšetřování v souvislosti s peněžní hotovostí mohou příslušné orgány koordinovat své postupy pro zadržení peněžní hotovosti s příslušnými státními zastupitelstvími nebo soudními orgány⁸⁵. V některých členských státech EU je zapotřebí soudní rozhodnutí, aby bylo možno provést zvláštní opatření (např. zadržení peněžní hotovosti na delší dobu či zabavení peněžní hotovosti). Ve většině členských

---

⁸³ Zákon č. 253 ze dne 5. června 2008 o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 80, s. 3705, § 42, odst. 3. ISSN 1211 – 1244. Dostupné také z: <http://www.mvcr.cz/soubor/sb080-08-pdf.aspx>

⁸⁴ Zákon č. 253 ze dne 5. června 2008 o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 80, s. 3705, § 42, odst. 4. ISSN 1211 – 1244. Dostupné také z: <http://www.mvcr.cz/soubor/sb080-08-pdf.aspx>

⁸⁵ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 35, odst. 6.4. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

států EU musí mezi příslušným orgánem a soudními orgány existovat ujednání o spolupráci v zájmu zajištění účinného vyšetřování a případně dalšího trestního řízení.

5.4 Rozdílnost postupů při zadržení hotovosti v zemích EU

Členské státy EU zavedly vnitrostátní právní předpisy a postupy týkající se zadržení peněžní hotovosti v případě neohlášení či nesprávného ohlášení⁸⁶. Řada členských států EU však zadržuje peněžní hotovost i v jiných případech, než je pouhé nesplnění ohlašovací povinnosti z administrativního hlediska. Peněžní hotovost lze například také zadržet⁸⁷:

- existují-li náznaky nebo domněnky, že peněžní hotovost nebo její držitel jsou spojeni s praním peněz nebo financováním terorismu či jinou trestnou činností (např. padělání, nedovolený obchod s drogami);
- pokud zadržená peněžní hotovost příslušným orgánům umožní, aby provedly zvláštní vyšetřování s cílem zjistit, zda existují důkazy o praní peněz nebo financování terorismu.

Postup při zadržení peněžní hotovosti se v jednotlivých členských státech EU liší.

Následují dva příklady zadržení peněžní hotovosti z důvodů jiných než je nesplnění ohlašovací povinnosti⁸⁸:

Německo

Peněžní hotovost bude zadržena, existují-li náznaky praní peněz nebo financování terorismu. Osobě, jež je podrobena kontrole, jsou ponechány pouze dostatečné finanční prostředky, aby mohla pokračovat v cestě. Na zadrženou peněžní hotovost je vystavena

---

⁸⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/9, důvody přijetí nařízení - bod 13. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

^{87, 88} BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 36, odst. 6.6. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

stvrzenka. V této souvislosti je nutno peněžní hotovost popsat dostatečně podrobně podle druhu, složení (v případě peněžní hotovosti v užším smyslu slova: rozpis podle měny a nominální hodnoty) a množství, aby bylo možno vyloučit možnost záměny. Peněžní hotovost bude zadržena po dobu tří pracovních dnů. Nelze-li vyšetřování skutkové podstaty uzavřít do tří pracovních dnů, požádá příslušný orgán o prodloužení lhůty pro zadržení příslušný soud.

Švédsko

Peněžní hotovost lze zadržet, jestliže držitel nepodá ohlášení nebo podá neúplné ohlášení a není možné zjistit hodnotu. Například existují převoditelné nástroje, které musí ocenit finanční instituce. Peněžní hotovost lze zadržet na nezbytně dlouhou dobu, jakmile však byla stanovena hodnota, bude peněžní hotovost vydána držiteli. Držiteli bude s ohledem na zadrženou peněžní hotovost vydána stvrzenka. Je-li peněžní hotovost vydána zpět, musí držitel podepsat stvrzenku o vrácení peněžní hotovosti. Existuje-li podezření na financování terorismu nebo praní peněz, bude případ předán policii nebo státnímu zástupci, aby rozhodli, zda je vhodné zajištění podle jiných vnitrostátních právních předpisů. Existuje-li podezření, že peněžní hotovost pochází z pašování drog, mohou celní orgány peněžní hotovost zajistit podle jiných vnitrostátních právních předpisů.

6 SANKCE

Podle nařízení o kontrolách peněžní hotovosti musí každý členský stát EU stanovit sankce za nesplnění ohlašovací povinnosti. Nařízení uvádí, že takové sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující⁸⁹. Sankce uplatňované jednotlivými členskými státy EU jsou pak stanoveny ve vnitrostátních právních předpisech.

Nesplnění ohlašovací povinnosti je považováno za správní přestupek nebo trestný čin. Sankce mohou být peněžní a jsou stanoveny ve vnitrostátních právních předpisech členského státu⁹⁰. Peněžní sankci představuje uložení pokuty za nesplnění ohlašovací povinnosti; k alternativním sankcím může dále patřit propadnutí nebo vyvlastnění zadržené peněžní hotovosti.

Ve vnitrostátních předpisech jsou kromě správních sankcí stanoveny i sankce trestní. V závažných případech mohou zahrnovat například i vyhoštění osoby, která se dopustila protiprávního jednání, z členského státu a rovněž odepření vstupu na území členského státu (umožňují-li vnitrostátní právní předpisy uložit takovou sankci), nebo v případě podezření na závažné porušení právních předpisů či financování terorismu i zatčení dotyčné osoby⁹¹.

6.1 Účinná sankce

Uložená sankce by měla být účinná. Jedná se například o případy, když určitá osoba

---

⁸⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/12, čl. 9, odst. 1. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

⁹⁰ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě č. KOM (2010) 429 z 12.8.2010 o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící podle článku 10 tohoto nařízení. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2011, s. L 121/47, s. 12, odst. 3.9. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:121:0046:0047:CS:PDF>

⁹¹ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 37, odst. 7. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

ohlašovací povinnost porušuje opakovaně, a tehdy by uložená trestní sankce měla být podstatně vyšší ve srovnání s osobou, která se podobného činu dopustila zjevně neúmyslně kvůli neznalosti předpisů.

6.2 Přiměřená sankce

Uložená sankce by měla být přiměřená a měla by odpovídat závažnosti porušení právních předpisů. To znamená, že by výše pokuty měla záviset například na výši neohlášené peněžní hotovosti, na údajích o minulých kontrolách peněžní hotovosti u dané osoby a rovněž jiných okolnostech, které se považují za důležité (zda je osoba cestujícím, kurýrem atd.).

6.3 Odrazující sankce

Uložená sankce by měla být i odrazující, měla by například upozorňovat na důsledky, kterým může dotyčná osoba čelit, pokud má v úmyslu nesplnit svou ohlašovací povinnost; tyto sankce by měly dotyčnou osobu odradit od dalšího páčání nedovolené činnosti.

6.4 Příklady sankcí

Níže jsou uvedeny dva příklady sankcí uplatňované za nesplnění ohlašovací povinnosti⁹²:

ČR

Není-li peněžní hotovost ohlášena vůbec, může být s přihlédnutím ke všem příslušným okolnostem podle vnitrostátních právních předpisů uložena pokuta v plné

---

⁹² BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 38, odst. 7.1. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

výši neohlášené částky peněžní hotovosti v hodnotě vyšší než 10 000 EUR (maximálně do výše 10 000 000 Kč⁹³ – přibližně 400 000 EUR, což je pokuta, která patří v rámci EU mezi jednu z nejvyšších⁹⁴). Je-li pachatelem vlastník peněžní hotovosti, může být rozhodnuto o propadnutí peněžní hotovosti; částka propadnuté peněžní hotovosti by však měla odpovídat významu porušení právních předpisů. Pokud peněžní hotovost nepatří pachateli, vlastník peněžní hotovosti není znám a pachatele nelze stíhat, může být rozhodnuto o vyvlastnění peněžní hotovosti; peněžní hotovost pak případně státu.

Není-li pachatel státním příslušníkem některého z členských států EU, vydá správní orgán rozhodnutí na místě, aby pachatel nemusel být později znovu předvolán; jedinou podmínkou je, že fyzická osoba je ochotna zaplatit pokutu i poplatky za řízení. V ostatních případech může být peněžní hotovost zadržena na základě rozhodnutí vydaného příslušným orgánem ve správním řízení; zadrženou peněžní hotovost lze použít k uhrazení pokuty a ostatních poplatků. Pokud fyzická osoba neodevzdá peněžní hotovost dobrovolně, může jí být peněžní hotovost odebrána⁹⁵.

Stejně sankce lze použít v jiných, méně závažných případech nesplnění povinnosti ohlásit peněžní hotovost (tj. částečné, neúplné nebo nesprávné ohlášení hotovosti); správní orgán vždy vydá rozhodnutí na základě konkrétního porušení povinnosti.

Nizozemsko

Není-li peněžní hotovost ohlášena, je-li ohlášena nesprávně nebo neúplně, lze s přihlédnutím k příslušným okolnostem podle vnitrostátních právních předpisů uložit pokutu do výše maximálně 16 750 EUR (minimální výše pokuty činí 250 EUR). Výše pokuty závisí na částce peněžní hotovosti, částce nesprávně ohlášené peněžní hotovosti či skutečnosti, zda je neohlášení úmyslné. V případě druhého neohlášení peněžní

---

⁹³ Zákon č. 253 ze dne 5. června 2008 o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 80, s. 3707, § 50, odst. 3. ISSN 1211 – 1244. Dostupné také z: <http://www.mvcr.cz/soubor/sb080-08-pdf.aspx>

⁹⁴ SCHUMMER, P. Cash Controls. *Měsíčník celní správy ČR Clo-Douane*. 2011, roč. 45, č. 11, s. 9.

⁹⁵ Zákon č. 253 ze dne 5. června 2008 o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 80, s. 3705, § 42, odst. 5. ISSN 1211 – 1244. Dostupné také z: <http://www.mvcr.cz/soubor/sb080-08-pdf.aspx>

hotovosti existuje podezření na praní peněz a financování terorismu a peněžní hotovost bude zajištěna. Správní pokutu stanoví celní orgány. Pokuta nemusí být zaplacená přímo na místě. V případě neuhrazení pokuty bude případ předán státnímu zástupci za účelem stíhání (pak bude ale výše pokuty navýšena o 20 %).

7 ZPRACOVÁNÍ A VÝMĚNA INFORMACÍ

Informace získané při kontrolách peněžní hotovosti jsou zaznamenávány ve zvláštní databázi⁹⁶. Tyto údaje zahrnují informace požadované v ohlašovací formuláři a rovněž příslušné údaje týkající se neohlášení, nesprávného ohlášení a zadržení peněžní hotovosti. V souladu s vnitrostátními předpisy jsou tyto informace poskytovány finanční zpravodajské jednotce členského státu EU za účelem boje proti praní peněz a financování terorismu. Zaznamenávány a zpracovávány jsou rovněž údaje shromážděné v případech „smurfingu“. Takto zaznamenané a zpracované informace si lze v souladu s předpisy o ochraně údajů v případě potřeby následně vyměňovat s ostatními členskými státy EU, se třetími zeměmi a s Komisí⁹⁷.

Povinností členských států EU je zaznamenávání a zpracování takových informací o kontrolách peněžní hotovosti, které jsou potřebné k výměně s ostatními členskými státy a s Komisí prostřednictvím systémů RIF, CIS a FIDE. Jako osvědčený postup je v některých členských státech na ústřední úrovni k dispozici databáze s informacemi o peněžní hotovosti, která je přímo dostupná ostatním příslušným orgánům v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, například finanční zpravodajské jednotce⁹⁸.

7.1 Finanční zpravodajské jednotky

Orgány členských států EU, které odpovídají za uplatňování nařízení o kontrolách peněžní hotovosti, plně spolupracují s orgány odpovědnými za boj proti praní peněz a financování terorismu a z vlastního podnětu je informují o skutečnostech, které by

---

⁹⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/11, čl. 5, odst. 1, 2. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

⁹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/11, čl. 7. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

⁹⁸ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 39, odst. 8. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

mohly naznačovat praní peněz nebo financování terorismu, nebo jim na jejich žádost poskytují veškeré potřebné informace v souladu s platnými právními předpisy⁹⁹.

Informace získané prostřednictvím ohlášení peněžní hotovosti, kontrol provedených u osob, jejich zavazadel a dopravních prostředků a také v případě zadržení peněžní hotovosti jsou zaznamenávány a zpracovávány celními orgány členských států EU a zpřístupněny vnitrostátním finančním zpravodajským jednotkám¹⁰⁰. V podmínkách ČR je takovou jednotkou již výše zmíněný Finančně analytický útvar zřízený při ministerstvu financí (FAÚ).

Finanční zpravodajské jednotky spolupracují při shromažďování, analyzování a prověřování příslušných informací, které mohou naznačovat praní peněz. Za tímto účelem je nezbytné zajistit, aby si finanční zpravodajské jednotky vyměňovaly dostupné informace, které mohou být důležité pro zpracování nebo analýzu či vyšetřování, pokud jde o finanční transakce spojené s praním peněz a osobami, které se na nich podílejí. Výměna těchto informací probíhá v souladu s rozhodnutím Rady ze dne 17. října 2000 o způsobech spolupráce mezi finančními zpravodajskými jednotkami členských států EU při výměně informací. Informace nebo doklady získané podle tohoto rozhodnutí jsou použity pouze k těmto účelům¹⁰¹.

7.2 Výměna informací

V oblasti kontrol peněžní hotovosti je výměna informací důležitým nástrojem při

---

⁹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/11, čl. 5, odst. 1. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

¹⁰⁰ Zákon č. 253 ze dne 5. června 2008 o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 80, s. 3707, § 50, odst. 3. ISSN 1211 – 1244. Dostupné také z: <http://www.mvcr.cz/soubor/sb080-08-pdf.aspx>

¹⁰¹ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě č. KOM (2010) 429 z 12.8.2010 o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící podle článku 10 tohoto nařízení. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2011, s. L 121/47, s. 9, odst. 3.5. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:121:0046:0047:CS:PDF>

zajišťování náležitého uplatňování právních požadavků. Výměna informací umožňuje rovněž zlepšit výsledky zintenzivněním spolupráce mezi příslušnými orgány¹⁰².

7.3 Prostředky výměny informací

7.3.1 Společné databáze

Vyspělé informační systémy RIF, FIDE a CIS¹⁰³ umožňují okamžitý přístup ke zprávám v rámci celé EU.

7.3.2 Kontaktní místa

V řadě případů se komunikace může uskutečnit telefonicky, faxem nebo elektronickou poštou, což umožňuje sdílet přesné a rychlé informace *ad hoc*. S cílem usnadnit úředníkům příslušných orgánů provádění kontrol peněžní hotovosti byly vypracovány seznamy kontaktních míst s nepřetržitým provozem a ústředních kontaktních míst¹⁰⁴. Kontaktní místa s nepřetržitým provozem je možno využít v případě, je-li nutná okamžitá výměna informací *ad hoc*. Metodické a koncepční otázky, stejně jako další provozní záležitosti, pak řeší ústřední kontaktní místa.

7.3.3 Dohody o spolupráci

Dvoustranné a mnohostranné dohody o vzájemné pomoci a spolupráci umožňují

---

¹⁰² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/11, čl. 6, odst. 1., čl. 7. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

¹⁰³ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 46 - 50, odst. 11.1, 11.2, 11.3. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

¹⁰⁴ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 45, odst. 10.3.2. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

výměnu informací se třetími zeměmi a s ostatními příslušnými orgány.

7.3.4 Pracovní schůzky

Účast v pracovních skupinách a na pravidelných pracovních schůzkách na vnitrostátní a mezinárodní úrovni pomáhá zlepšit spolupráci, zejména pokud jde o výměnu zkušeností, předkládání a zavádění nových postupů, kontrolních opatření atd.

7.3.5 Statistické údaje

Pokyny ke statistikám peněžní hotovosti obsahující standardizovaný formát pro předkládání statistik členských států EU týkajících se peněžní hotovosti (které obsahují údaje o trase, způsobu dopravy, měně a částce peněžní hotovosti, formě ohlášení [písemně, ústně nebo elektronicky], druhu kontroly a výměně informací s ostatními členskými státy EU nebo se třetími zeměmi) poskytují vodítko, na jehož základě členské státy předkládají statistiky o kontrolách peněžní hotovosti. Tyto statistiky pak přispívají k shromáždění informací o pohybech peněžní hotovosti přes hranice EU a poskytují náležitý základ pro analýzu rizik¹⁰⁵.

7.3.6 Společné operace

V rámci pracovní skupiny Rady pro celní spolupráci pořádají členské státy EU pravidelně společné cílené akce¹⁰⁶. Účast na těchto společných operacích

---

¹⁰⁵ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě č. KOM (2010) 429 z 12.8.2010 o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící podle článku 10 tohoto nařízení. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2011, s. L 121/47, s. 7, odst. 3.2.4. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:121:0046:0047:CS:PDF>

¹⁰⁶ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě č. KOM (2010) 429 z 12.8.2010 o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící podle článku 10 tohoto nařízení. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2011, s. L 121/47, s. 9, odst. 3.6.1. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:121:0046:0047:CS:PDF>

(vnitrostátních, regionálních nebo mezinárodních) dokládá, že na základě společných akcí a pravidelné výměny informací lze dosahovat úspěšných výsledků. Např. během francouzského předsednictví EU ve druhé polovině roku 2008 byla uspořádána společná celní operace týkající se kontrol peněžní hotovosti u kurýrů převážejících hotovost.

7.4 Profesionální tajemství

Na veškeré důvěrné informace nebo informace poskytnuté jako důvěrné se vztahuje profesionální tajemství¹⁰⁷. Tyto informace nesmí být příslušnými orgány sdělovány bez výslovného souhlasu osoby nebo orgánu, které je poskytly. Předávání informací je nicméně povoleno, pokud jsou příslušné orgány povinny tak učinit podle platných předpisů, zejména v rámci právních řízení. Při sdělování nebo předávání informací se plně dodržují platné předpisy v oblasti ochrany údajů¹⁰⁸, zejména směrnice 95/46/ES a nařízení (ES) č. 45/2001.

7.5 Utajované informace

Utajováním se rozumí, že informace jsou zařazeny či rozděleny do různých vhodných stupňů utajení¹⁰⁹. Veškeré informace týkající se kontrol peněžní hotovosti musí být v souladu s příslušnými právními předpisy o utajování informací¹¹⁰. Příslušným právním předpisem EU je rozhodnutí Komise ze dne 29. listopadu 2001

---

¹⁰⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, s. L 309/11, čl. 8. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

^{108, 110} Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě č. KOM (2010) 429 z 12.8.2010 o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící podle článku 10 tohoto nařízení. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2011, s. L 121/47, s. 12, odst. 3. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:121:0046:0047:CS:PDF>

¹⁰⁹ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 58, odst. 14.3. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

(2001/844/ES, ESUO, Euratom), které stanoví pravidla utajování informací s cílem zajistit bezpečnost informací, je-li to nezbytné, a to vytvořením souborného bezpečnostního systému.

Je-li nutno s informacemi nakládat jako s důvěrnými (což je obvyklý případ, pokud jde o osobní údaje), musí být tyto informace odpovídajícím způsobem chráněny. Informace však mohou vyžadovat rovněž vhodné utajení nebo přidělení odpovídajícího stupně utajení s cílem zajistit, že se jim v závislosti na citlivosti a významu údajů dostane odpovídající vyšší úroveň ochrany. Splnění těchto požadavků zajišťuje systém utajování, v jehož rámci je pak stupeň utajení založen výhradně na obsahu stávajících informací. Příslušné orgány členských států EU, které jsou původcem údajů, pak těmto údajům přidělují požadovaný stupeň utajení. Stupně utajení mohou být například tyto: „Přísně tajné“, „Tajné“, „Důvěrné“ nebo „Vyhrazené“. Pokud byl údajům o kontrolách peněžní hotovosti přidělen stupeň utajení, je nutno je chránit prostřednictvím zvláštních opatření, aby se zamezilo neoprávněnému sdělování těchto informací¹¹¹.

---

¹¹¹ BAUR, N. et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010, str. 58, odst. 14.3. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

ZÁVĚR

V této bakalářské práci se autor pokusil popsat problematiku provádění kontrol peněžní hotovosti tak, jak se v současné podobě uskutečňují na vnějších hranicích EU, a to i v kontextu s důvody, jež k zahájení těchto kontrol vedly. Zavedení monitoringu transferů finančních prostředků, uskutečňovaných ať již prostřednictvím bankovních převodů nebo fyzickým převozem v hotovosti přes státní hranice, není záležitost posledních několika let, ale má již dlouhodobou historii. Posledním významným impulsem pro přijetí efektivnějšího sledování takovýchto transferů se staly teroristické útoky z 11. září 2001 v New Yorku a ve Washingtonu, po nichž si vlády států po celém světě, potažmo v členských státech EU, uvědomily, že pokud budou chtít obdobným incidentům v budoucnu předcházet, bude nutné přijmout účinnou strategii v boji proti terorismu. Monitoring převozů hotovostních finančních prostředků se tak stává jednou její součástí. V rámci EU se ukázalo jako nezbytné přijmout v této oblasti takovou společnou strategii, jež bude založena na harmonizovaném monitoringu a kontrole takových hotovostních převozů.

Po uvedení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící v platnost dne 15. prosince 2005 a nabytí jeho účinnosti od dne 15. června 2007 počet ohlášení peněžní hotovosti při překračování vnějších hranic EU, ve srovnání s předchozím stavem, výrazně vzrostl. Do té doby přeshraniční pohyb peněz v hotovosti sledovaly pouze některé členské země EU jako např. Německo, Řecko, Itálie, Portugalsko či Španělsko. Prahové hodnoty pro oznamovací povinnost si tehdy jednotlivé členské země EU stanovovaly samostatně a pohybovaly se od 7 600 EUR až do 15 000 EUR, což byla částka, se kterou počítal původní návrh Evropské komise ve směrnici o předcházení zneužívání finančního systému k praní peněz. Rada Evropské unie však ve svém stanovisku zaujala přísnější přístup, a tuto navrhovanou sumu snížila na současných 10 000 EUR.

V členských státech EU se kontroly zaměřují na podaná ohlášení, cestující, zavazadla a dopravní prostředky, přičemž ve všech těchto státech se provádí fyzické ověřování převozů. Ke kontrolám jsou dále využívána snímací zařízení a v několika členských státech EU se při kontrolách peněžní hotovosti používají speciálně vycvičení

psi. Pro zajištění účinných a účelných kontrol je zásadní použití přiměřené strategie řízení rizik. Ve dvanácti členských státech EU se při kontrolách peněžní hotovosti používá zvláštní vnitrostátní strategie, zatímco v dalších členských státech EU se při kontrolách peněžní hotovosti v hlavních místech vstupu a výstupu používají kritéria analýzy rizik. V sedmnácti členských státech EU se u kontrol používá určení profilu rizik a v osmnácti členských státech EU se využívá informací zpravodajských služeb. Ve čtyřech členských státech EU se spolu s ostatními příslušnými orgány pořádají vnitrostátní společné cílené akce.

Jen za první dva roky platnosti nařízení obdržely členské státy EU téměř 180 000 ohlášení peněžní hotovosti s celkovou částkou dosahující 80 miliard EUR. Z tohoto počtu zhruba 100 000 ohlášení bylo podáno při vstupu do EU a téměř 80 000 ohlášení bylo provedeno při výstupu z EU. Necelé dvě třetiny ohlášení jsou uskutečněny na letištích, asi třetina na silničních hraničních přechodech, 5 % v přístavech a 2 % na železničních hraničních přechodech. Z celkového počtu ohlášení peněžní hotovosti pak 86,2 % podali soukromí kurýři převážející hotovost a 13,8 % profesionální kurýři. Pokud jde o způsoby ohlášení peněžní hotovosti, zhruba 90% je podáno písemně, 9,7 % elektronicky a 0,3 % ústně. Je velmi pravděpodobné, že počet ohlášení peněžní hotovosti a celková deklarovaná suma se od roku 2009 snižuje jako zřejmý důsledek poklesu ekonomické aktivity v souvislosti s probíhající celosvětovou hospodářskou krizí.

Přestože primárním cílem kontrol peněžní hotovosti je účinněji bránit financování terorismu a praní špinavých peněz, má tato problematika i dopady sekundární. Po zhruba pětileté zkušenosti s prováděním těchto kontrol je možné tvrdit, že z pohledu ČR většina celními orgány zadržené nadlimitní hotovosti nebyla neohlášena z toho důvodu, že by zamýšleným konečným užitím těchto nepřihlášených hotovostních prostředků měla být nějaká forma financování terorismu nebo praní špinavých peněz. Nejčastějším důvodem neohlašovat určitý transfer hotovosti je fakt, že existuje skupina podnikatelů, obchodníků i fyzických osob, která nějakým způsobem vygenerovala na území ČR zisk a transfer těchto prostředků se snaží ukrýt před celními, daňovými a jinými kontrolními orgány, aby nevyšlo najevo, že při nejrůznějších transakcích a operacích nebyly řádně zaplacený veškeré náležitý poplatky a z případného zisku odvedeny všechny předepsané daně.

Celkově se dá konstatovat, že vzhledem k rozšiřujícímu se povědomí o existenci nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 u široké veřejnosti se postupně významně navyšuje počet deklarácí hotových peněz. Stejně tak ovšem i díky cíleným kontrolám poměrně prudce narůstá počet odhalených nepřihlášených finančních prostředků v hotovosti a z toho vyplývajících udělovaných sankcí. Každopádně zkušenosti s uplatňováním tohoto nařízení a dosažené výsledky při odhalování nelegálních převozů hotovosti přes vnější hranice EU potvrzují oprávněnost zavedení a existence tohoto právního předpisu.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

SCHUMMER, P. Cash Controls. *Měsíčník celní správy ČR Clo-Douane*. 2011, roč. 45, č. 11.

Zákon č. 253 ze dne 5. června 2008 o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 80. ISSN 1211 – 1244. Dostupné také z <http://www.mvcr.cz/soubor/sb080-08-pdf.aspx>

.....

Seznam použitých internetových zdrojů

CELNÍ SPRÁVA ČR. *Společný ohlašovací formulář*. [online]. [cit. 2013-1-13]. Dostupné z: <http://www.celnisprava.cz/cz/dalsi-kompetence/informace-pro-fyzickeosoby/Stranky/dovoz-a-vyvoz-financnich-prostredku.aspx>

CELNÍ SPRÁVA ČR. *Tisková zpráva z 13.6.2007 - Snížení limitu pro převoz peněz v hotovosti*. [online]. [cit. 2012-12-14]. Dostupné z: <http://www.celnisprava.cz/cz/tiskove-zpravy/2007/Stranky/070613-vyrazne-snizeni-limitu-pro-prevoz-penez-grc.aspx>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Činnosti FAÚ*. [online]. [cit. 2012-12-18]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/analit_cinn_kontr.htm

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Evropský úřad pro boj proti podvodům*. [online]. [cit. 2012-12-27]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf_olaf.html

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Legislativa AML/CFT*. [online]. [cit. 2012-12-27]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/leg_aml_cft.html

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Legislativa proti praní peněz. Úmluva Rady Evropy č. 141 ze dne 8. listopadu 1990 o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu (tzv. Štrasburská úmluva)*. [online]. [cit. 2013-2-1]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/leg_aml_cft_13879.html

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Mezinárodní spolupráce. Boj proti praní peněz a financování terorismu*. [online]. [cit. 2012-12-27]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_mezinarodnivztahy_bojprotipranipenez.html

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. *Mezinárodní spolupráce. Boj proti praní peněz a financování terorismu. Zvláštní doporučení FATF, týkající se financování terorismu*. [online]. [cit. 2013-1-29]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/boj_proti_prani_penez_13916.html

MINISTERSTVO FINANČÍ ČR. *Prezentace: Boj proti praní špinavých peněz v ČR*. [online]. [cit. 2012-10-20]. Dostupné z: http://www.ec.europa.eu/ceskarepublika/pdf/press/ppt_hylmar.ppt

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2001, L 008. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001R0045:cs:HTML>

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, L 309/9 – 12. Dostupné také z: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0009:0012:CS:PDF>

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1781 ze dne 15. listopadu 2006 o informacích o plátcích doprovázejících převody peněžních prostředků. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2006, L 345. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32006R1781:CS:HTML>

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450 ze dne 23. dubna 2008, kterým se stanoví celní kodex Společenství (Modernizovaný celní kodex). In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2008, L 145/1. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:145:0001:0064:CS:PDF>

PACOVSKÝ J., VAVRUŠKA J. Praní špinavých peněz a informační technologie. *Časopis Bankovníctví*. 2004, č. 11. [online]. [cit. 2012-12-14]. Dostupné z: http://www.adastra.cz/101_prani-spinavych-penez-a-informacni-technologie.aspx

Rámcové rozhodnutí Rady 2001/500/SVV ze dne 26. června 2001 o praní peněz, identifikaci, vysledování, zmrazení, zajištění a propadnutí nástrojů trestné činnosti a výnosů z ní. *Úřední věstník Evropské unie*. 2001, L 182. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001F0500:CS:HTML>

Rozhodnutí Komise 2005/94/ES, Euratom ze dne 3. února 2005, kterým se mění rozhodnutí 2001/844/ES, ESUO, Euratom. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, L 031. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32005D0094:CS:HTML>

Rozhodnutí Rady 2000/642/SVV ze dne 17. října 2000 o způsobech spolupráce mezi finančními zpravodajskými jednotkami členských států při výměně informací. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2000, L 271. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32000D0642:CS:HTML>

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto

údajů. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 1995, L 281/31. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=DD:13:15:31995L0046:CS:PDF>

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2005/60/ES ze dne 26. října 2005 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2005, L 309/15. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:309:0015:0036:cs:PDF>

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2007/64/ES ze dne 13. listopadu 2007 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje směrnice 97/5/ES. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2007, L 319. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:319:0001:01:cs:HTML>

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/20/ES ze dne 11. března 2008, kterou se mění směrnice 2005/60/ES o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu, pokud jde o prováděcí pravomoci svěřené Komisi. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2008, L 076. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32008L0020:CS:HTML>

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/110/ES ze dne 16. září 2009 o přístupu k činnosti institucí elektronických peněz, o jejím výkonu a o obezřetnostním dohledu nad touto činností, o změně směrnic 2005/60/ES a 2006/48/ES a o zrušení směrnice 2000/46/ES. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2009, L 267/7. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:267:0007:0017:CS:PDF>

Směrnice Rady 1991/308/EHS ze dne 10. června 1991 o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 1991, L 166. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31991L0308:CS:HTML>

Zákon č. 61/1996 ze dne 15. února 1996 o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1996, částka 19. Dostupné z: [http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/1996-61-UZ_04-2006-pro_zver\(1\).pdf](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/1996-61-UZ_04-2006-pro_zver(1).pdf)

Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě č. KOM (2010) 429 z 12.8.2010 o provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005 o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící podle článku 10 tohoto nařízení. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2011, L 121/47. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:121:0046:0047:CS:PDF>

.....

Seznam použitých ostatních zdrojů

BAUR, Nicole et al. *Příručka pokynů ke kontrolám peněžní hotovosti*. Brusel: Evropská Komise, Taxation and Customs Union, 2010. Dostupné: v intranetu celní správy ČR pro vybrané zaměstnance.

CELNÍ SPRÁVA ČR. *Rozkaz ředitele Celního úřadu Praha Ruzyně č.3/2005 ze dne 1.1.2005 „Potvrzování tiskopisů pro plnění oznamovací povinnosti“*. Praha: Celní úřad Praha Ruzyně, 2005. Dostupné: v intranetu celní správy ČR.

CELNÍ SPRÁVA ČR. *Služební předpis 27/2011. Postup celních orgánů při kontrole plnění oznamovací povinnosti podle zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu*. Praha: GŘC ČR, 2011. Vyhlášeno ve věstníku Celní správy 41/2011.

CELNÍ SPRÁVA ČR. *Stanovisko GŘC k výkladu některých ustanovení zákona č.253/2008 Sb. ze dne 26.4.2010*. Praha: GŘC ČR, 2010. Dostupné: v intranetu celní správy ČR.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Tranzit z Indie přes SRN do Velké Británie	31
Obrázek 2: Tranzit ze Španělska přes Portugalsko do Brazílie	31
Obrázek 3: Tranzit z Lucemburska přes Švýcarsko do Švédska	32

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A - Členské země EU	I
Příloha B - Území, kde je nutno učinit ohlášení	III
Příloha C - Společný ohlašovací formulář	V

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA A – Členské země EU

Nařízení o kontrolách peněžní hotovosti se vztahuje na peněžní hotovost vstupující do EU nebo ji opouštějící.

EU je vymezena ve Smlouvě o založení Evropské unie a zahrnuje tato území:

- Belgické království,
- Dánské království,
- Spolková republika Německo (včetně Helgolandu a Büsingenu),
- Řecká republika,
- Španělské království (včetně Kanárských ostrovů, Ceuty a Melilly),
- Francouzská republika (včetně francouzských zámořských departamentů Martinik, Guadeloupe, Guyana, Réunion (a Mayotte, který je departamentem od roku 2011), jakož i Svatého Martina a Svatého Bartoloměje,
- Irsko,
- Italská republika (včetně obcí Livigno a Campione a jezera Lugano),
- Lucemburské velkovévodství,
- Nizozemské království,
- Rakouská republika,
- Portugalská republika (včetně Azor a Madeiry),
- Finská republika (včetně Aland)
- Švédské království,
- Spojené království Velké Británie a Severního Irska (včetně Gibraltaru),
- Kyperská republika,
- Česká republika,
- Estonská republika,

- Maďarská republika,
- Lotyšská republika,
- Litevská republika,
- Republika Malta,
- Polská republika,
- Slovenská republika,
- Republika Slovinsko,
- Bulharská republika,
- Rumunsko.

PŘÍLOHA B – Území, kde je nutno učinit ohlášení

Pro účely nařízení o kontrolách peněžní hotovosti se všechna ostatní území a země, uvedené v „Příloze A“ mimo EU považují za tzv. „třetí země“. Ohlášení je proto nutno učinit v případě pohybů peněžní hotovosti v hodnotě 10 000 EUR nebo více na tato území a z těchto území do EU. K těmto územím a zemím patří rovněž:

- Faerské ostrovy a Grónsko;
- Andorra;
- Saint-Pierre a Miquelon, (až do roku 2011 Mayotte), francouzské zámořské územní celky (Nová Kaledonie a závislá území, Francouzská Polynésie, ostrovy Wallis a Futuna), Francouzská jižní a antarktická území;
- Monako;
- San Marino;
- Lichtenštejnsko;
- Vatikánský městský stát;
- Nizozemské Antily;
- Aruba;
- Anguilla;
- Kajmanské ostrovy;
- Falklandy;
- ostrov Man;
- britské Normanské ostrovy;
- Jižní Georgie a Jižní Sandwichovy ostrovy;
- Montserrat;
- Pitcairn;
- Svatá Helena a závislá území;

- Britské území v Antarktidě;
- Britské indickooceánské území;
- Turks a Caicos;
- Britské Panenské ostrovy;
- Bermudy.

PŘÍLOHA C – Společný ohlašovací formulář – verze pro ČR

přední strana formuláře

		FORMULÁŘ PRO OHLÁŠENÍ PENĚŽNÍ HOTOVOSTI CS	
		Referenční číslo	
Před vyplněním formuláře si přečtěte poznámky na zadní straně formuláře. VYPLŇTE HŮLKOVÝM PÍSMEM / ZAŠKRTNĚTE ODPOVÍDAJÍCÍ ÚDAJ			
1. Prohlášení vyplňuji		☐ Při vstupu do EU ☐ Při opuštění EU	
2. Vyplňte své osobní údaje		☐ Muž ☐ Žena	
Příjmení	Místo vydání	Datum vydání	
Jméno (jména)	Datum narození	Osobní (rodné) číslo	
Státní příslušnost	Místo narození	Adresa (Ulice, číslo)	
Datum narození	Město	PSČ	
Místo narození	Země	Průkaz totožnosti	
Průkaz totožnosti		☐ Cest. pas ☐ Občanský průkaz ☐ Ostatní	
Číslo průkazu totožnosti			
3. Jsem vlastníkem		☐ Ano (přejděte k bodu 4) ☐ Ne, vlastníkem je:	
		(vyplňte údaje o vlastníkovi)	
Právnícká osoba		☐ Právnícká osoba ☐ Fyzická osoba	
DIČ	Adresa (Ulice, číslo)	Město	
Příjmení	PSČ	Země	
Jméno (jména)	Země		
4. Údaje o peněžní hotovosti / peněžních nástrojích			
	Částka	Měna	
Bankovky, mince			
Jiné (uveďte)			
5. Původ a zamýšlené použití peněžní hotovosti / peněžních nástrojů			
Původ			
Zamýšlené použití			
Jsem zamýšleným příjemcem		☐ Ano (přejděte k bodu 6) ☐ Ne, příjemcem je:	
		(vyplňte údaje o příjemci)	
Právnícká osoba		☐ Právnícká osoba ☐ Fyzická osoba	
DIČ	Adresa (Ulice, číslo)	Město	
Příjmení	PSČ	Země	
Jméno (jména)	Země		
6. Údaje o dopravě			
Druh dopravy	☐ Letecká ☐ Námořní ☐ Silniční ☐ Železniční ☐ Ostatní	Referenční číslo	
Dopravní společnost		Datum odjezdu	
Země zahájení přepravy		Datum tranzitu	
Přes (tranzitní země)		Datum příjezdu	
Země určení			
7. Podpis ohlašovatele		Podpis a razítko příslušného orgánu	
Prohlašuji, že veškeré výše uvedené údaje jsou správné. Běru na vědomí, že v případě nepravdivého, nesprávného nebo neúplného prohlášení může příslušný orgán udělit sankce nebo může dojít kzadržení nebo propadnutí peněžní hotovosti.		Vyplni příslušný úřad	
Datum:		Záznam ☐ ano ☐ ne	
		Sankce ☐ ano ☐ ne	
		Výše sankce	

zadní strana formuláře

VŠEOBECNÉ INFORMACE:

Povinnost ohlásit peněžní hotovost při vstupu do Evropské unie nebo při jejím opuštění je součástí strategie Evropské unie pro zamezení praní peněz a financování terorismu.

Tento formulář musíte vyplnit, pokud vstupujete do Evropské unie nebo Evropskou unii opouštíte a máte u sebe 10 000 EUR nebo více v hotovosti (nebo ekvivalent v jiné měně) [nařízení (ES) č. 1889/2005, čl. 3 odst. 1 a § 41 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů.

Podle čl. 2 odst. 2 nařízení ES č. 1889/2005 musíte ohlásit:

a) převoditelné nástroje na doručitele, včetně peněžních nástrojů ve formě na doručitele, jako jsou cestovní šeky, převoditelné nástroje (včetně šeků, vlastních směnek a peněžních poukázek), jež jsou buď ve formě na doručitele, indosované bez omezení, vystavené na fiktivního příjemce, nebo v jiné formě, kdy právní nárok na ně přechází po doručení, jakož i neúplné nástroje (včetně šeků, vlastních směnek a peněžních poukázek), které jsou podepsané, ale je u nich vynecháno jméno příjemce;

b) oběživo (bankovky a mince, jež jsou v oběhu jako prostředek směny).

Při uvedení nepravdivých, nepřesných nebo neúplných informací se bude mít za to, že podepsaná strana nesplnila výše uvedenou povinnost a budou jí uloženy sankce či jí mohou příslušné orgány zadržet nebo zabavit peněžní hotovost podle § 50 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s čl. 3 odst. 1 a čl. 9 odst. 1 nařízení ES 1889/2005. Informace a osobní údaje jsou zaznamenány a zpracovávány příslušnými orgány [čl. 5 odst. 1 nařízení (ES) č. 1889/2005] a jsou zpřístupněny orgánům uvedeným v čl. 22 směrnice 2005/60/ES. S údaji se bude nakládat v souladu s § 42 odst. 2 zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

VYSVĚTLIVKY

Ohlašovatel musí vyplnit všechny bíle označené části hůlkovým písmem tmavé barvy (*pokud je to vyžadováno, použijte v každém políčku pouze jedno písmeno/číslíci*); části označené šedou barvou slouží pro účely příslušných orgánů.

1. Při vstupu do EU a Při opuštění EU

Zaškrtněte kolonku „Při vstupu do EU, pokud vstupujete na území Evropské unie během cesty, která byla zahájena mimo Evropskou unii.

Zaškrtněte kolonku „Při opuštění EU, pokud opouštíte území Evropské unie během cesty, jejíž cíl se nachází mimo Evropskou unii.

Prohlášení musíte vyplnit při vstupu a při opuštění, a to i v případě, že se jedná pouze o tranzit. Upozornění: v průběhu vaší cesty můžete být na jiných hraničních přechodech požádáni, abyste vyplnili další ohlášení.

2. Osobní údaje ohlašovatele

Uveďte údaje uvedené ve vašem průkazu totožnosti (příslušné orgány mohou pořídit kopii vašeho průkazu totožnosti a/nebo cestovních dokladů).

Osobní číslo: uveďte vaše rodné číslo, osobní daňové identifikační číslo, osobní číslo sociálního zabezpečení nebo podobné jedinečné identifikační číslo.

3. Osobní údaje vlastníka

Jestliže nejste vlastníkem peněžní hotovosti, uveďte osobní údaje vlastníka. Majitelem může být fyzická osoba nebo právnická osoba. Zaškrtněte odpovídající kolonku a vyplňte příslušné údaje. Uveďte daňové identifikační číslo (DIČ), pokud ho znáte.

Pokud existuje více než jeden vlastník, uveďte osobní údaje ostatních vlastníků v příloze. Pro tento účel je možné využít další kopie tohoto formuláře. Všechny uvedené informace budou součástí jednoho prohlášení. Všechny strany přílohy musí být podepsány.

4. Údaje o oběživu / převoditelných nástrojích na doručitele

Vyplňte přesnou částku u každého oběživa a každého typu převoditelných nástrojů na doručitele. Tyto informace uveďte v následujícím formátu: např. 10 358 EUR nebo 17 501 USD nebo 19 471,18 BRITSKÝCH LIBER nebo cestovní šeky v hodnotě 15 000 EUR.

Obecně se do definice peněžní hotovosti zahrnují všechny finanční nástroje, které lze fyzicky anonymně převést z jedné osoby na druhou. Definici peněžní hotovosti naleznete na této stránce v oddíle „Všeobecné informace“.

5. Původ a zamýšlené použití peněžní hotovosti / peněžních nástrojů

Původ: uveďte, odkud ohlašovaná peněžní hotovost pochází např. z dědictví, úspor, z prodeje majetku atd.

Stručně vysvětlte zamýšlené použití: např. nabytí majetku, investice atd.

Zamýšleným příjemcem může být fyzická osoba nebo právnická osoba (např. společnost). Zaškrtněte odpovídající kolonku a vyplňte příslušné údaje.

Uveďte daňové identifikační číslo (DIČ), pokud ho znáte.

Pokud existuje více než jeden zamýšlený příjemce, uveďte osobní údaje ostatních příjemců v příloze. Pro tento účel je možné využít další kopii tohoto formuláře. Všechny uvedené informace budou součástí jednoho prohlášení. Všechny strany přílohy musí být podepsány.

6. Údaje o dopravě

Zaškrtněte „**Letecká**“/ , pokud přilétáte/odlétáte letadlem. V kolonce „Referenční číslo“ uveďte číslo letu nebo registrační číslo letadla.

Zaškrtněte „**Námořní**“/ , pokud připlouváte/odplouváte po moři. V kolonce „Referenční číslo“ uveďte údaje o plavební lince.

Zaškrtněte „**Silniční**“/ , pokud přijíždíte/odjíždíte jakýmkoli motorovým silničním vozidlem (automobil, autobus, nákladní vůz, motocykl atd.). V kolonce „Referenční číslo“ uveďte oficiální registrační číslo a kód země vozidla.

Zaškrtněte „**Železniční**“/ , pokud přijíždíte/odjíždíte vlakem. V kolonce „referenční číslo“ uveďte typ vlaku a číslo vlaku.

Zaškrtněte „**Ostatní**“, pokud jste nevyužili žádný z výše uvedených způsobů přepravy (např. chůze, jízdní kolo).

7. Podpis ohlašovatele

Podepište ohlášení a uveďte datum. Můžete požádat o ověřenou kopii vašeho prohlášení.

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Petr Krajňák

Obor: Bezpečnostní studia

Forma studia: Kombinované studium

Název práce: Kontroly peněžní hotovosti při přestupu vnějších hranic EU

Rok: 2013

Počet stran textu bez příloh: 54

Celkový počet stran příloh: 7

Počet titulů českých použitých zdrojů: 2

Počet internetových zdrojů: 25

Počet ostatních zdrojů: 4

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jiří Víšek, CSc.